

Jaargang 8 afl. 1

maart 1997

VOORJAARSNUMMER MET O.A.

* VAN BESTUUR-REDACTIE & PENNINGMEESTER * GEDICHT *
* GESCHIEDENIS VAN HET SCHRIFT (3) * SPARREBOOMPJES *
* PROMINENTEN KABINET * TWEE VOOR TAAL * SPARREBOMEN
VAN TOEN * SPARREBOMEN IN HET NIEUWS * GENEALOGIE *

FAMILIESTICHTING SPARREBOOM (opgericht 26 januari 1990)

Ere-Voorzitter: Gerrit Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

BESTUUR

Voorzitter: Trudy Schipper-Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Secretaris: Mr. Carlo Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Penningmeester: Jaap Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Genealoog: Miep Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Alle genealogische gegevens vallen onder verantwoording van de genealogen Miep en Jan Sparreboom, tenzij anders vermeld.

Redactie familieblad: Kees Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Ingrid Daas-Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Dit Familieblad is het orgaan van de Familiestichting Sparreboom en wordt gratis verstrekt aan de donateurs.

Nieuwe donateurs kunnen zich opgeven bij de secretaris en hun donatie overmaken op gironr. 2792447 t.n.v. Familiestichting Sparreboom (voor 1996 f 25,=) onder vermelding van naam en adres.

Na een aantal mogelijkheden te hebben bestudeerd, teneinde de familiedag van dit jaar echt onvergetelijk te maken, is er binnen het bestuur na rijp beraad met algemene stemmen gekozen voor een invulling die ook u ongetwijfeld zal aanspreken.

Zaterdag 4 oktober a.s. gaan we met z'n allen de boot op. Rederij "Fortuna" in Spijkenisse verzorgt tochten rondom het eiland IJsselmonde, en zij die dit evenement al reeds eerder hebben meegemaakt, zullen kunnen getuigen van een fascinerende belevenis in en rondom het Rotterdamse.

Het partyschip "Fortuna" biedt alle faciliteiten die nog vele extra's aan zo'n belevenis toevoegen, zoals b.v. de uitgebreide koffietafel, de mogelijkheid tot entertainment (eventueel door de rederij verzorgd, maar liever door artiesten uit eigen kring), en vooral niet te vergeten: het Zonnedek, waar u bij weer (en zelfs bij geen weer) nog beter van het uitzicht kunt genieten.

Een bijdrage van f 25,- staat garant voor een uitgebreide koffietafel. Slechts f 25,-, want uw welkomstkoffie met cake is voor rekening van de familiestichting, en voor de 4 uur durende rondvaart heeft penningmeester Jaap deze keer wel heel diep in zijn beurs moeten tasten. Maar voor het welslagen van deze dag is hem (en de andere bestuursleden) geen zee te hoog.

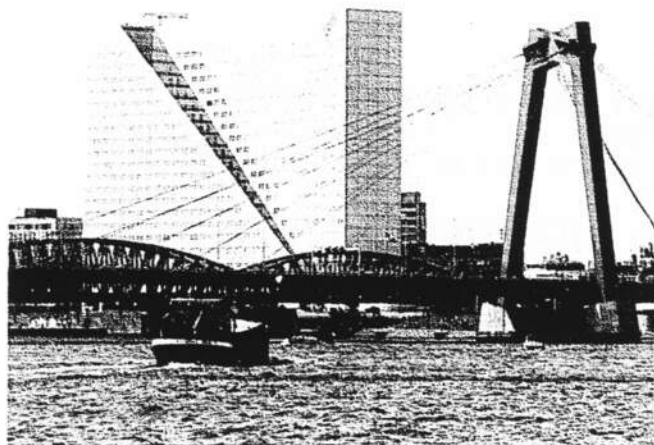
In de Zomereditie krijgt u alle informatie, alsook een duidelijke routebeschrijving.

Nu gaat het voornamelijk om uw aanmelding. En niet-donateurs zijn op die veelbelovende 4e oktober eveneens welkom.

De boot is pas vol als er 125 passagiers meevaren.

Maakt u dus het liefst zo snel mogelijk het bedrag van f 25,- over aan onze penningmeester.

U weet zich dan in ieder geval verzekerd van een unieke familiedag. Wij rekenen op u!

VAN DE REDACTIE

Na de afgelopen strenge winter is het een verademing het eerste voorzichtige groen te zien ontluiten.

Vanuit mijn raam kijk ik op een singel waarin een koppel eenden doen alsof er nooit iets aan de hand is geweest. En toch is het nog maar nauwelijks twee maanden geleden dat het wateroppervlak van die singel uit een ijslaag van zo'n veertig centimeter bestond. De singels en de plassen bij u in de buurt ongetwijfeld ook.

Terwijl ik dit schrijf, vraag ik mij af of er Sparrebomen zijn die begin dit jaar aan de Elfstedentocht hebben deelgenomen. Zou best leuk zijn om van zo'n Sparreboom iets over zijn of haar wederervaringen in het barre Friese te vernemen. In de kopgroep hebben ze in elk geval niet gezeten, want dat zou ik mij beslist moeiteloos herinneren.

Wij hebben in dit blad de rubriek "Sparrebomen in het nieuws". U heeft niet geschaatst dit jaar, maar er is u, of een van uw familieleden ongetwijfeld iets overkomen dat de moeite van het vermelden waard is. Schrijf het ons, maak onze hele vereniging deelgenoot van gebeurtenissen die voor u betekenisvol zijn (en die uiteraard het daglicht kunnen verdragen).

"Sparrebomen van toen", vanaf deze editie een nieuwe bladvulling, moet eveneens levensvatbaar zijn. Dus, beste familie, duik s.v.p. nog eens in oude foto-albums en stuur ons het vergeelde prentje (of een kopie) op van die oma of opa waarover in een grijs verleden zoveel te doen is geweest. Het blad samenstellen met een vaste kern is leuk, maar met uw medewerking is dat nóg plezieriger.

En vergeet vooral de redactie niet als het om familieberichten gaat.

Wij van de redactie tot slot, wensen u een lente-achtig voorjaar en een aangename zomer toe en hopen u allen op de komende familiedag weer te ontmoeten.

OP DE VALREEP INGEKOMEN BERICHT :

PASCAL SPARREBOOM UIT BARENDRECHT HEEFT OP 16 MAART J.L. AAN DE BRUGLOOPMARATHON DEELGENOMEN. HIJ GING ALS 660^e OVER DE EINDSTREEP. ZIJN TIJD BEDROEG 1 UUR - 51 MINUTEN EN 23 SECONDEN. METING GESCHIEDDE MET BEHULP VAN MICRO-CHIP, WAARDOOR DE EXACTE TIJD WERD GEREgistREERD.

FINANCIEEL OVERZICHT 1996

Ontvangsten		Uitgaven	
Saldo per 1/1'96	f 376,86	Familieblad	f 1207,06
Donaties	4000,00	Portokosten	1011,10
Extra giften	789,73	Lidmaatschap Geneal. Ver.	120,00
Verkoop glaswerk etc.	179,00	Kamer van Koophandel	61,00
Van plusrekening	1500,00	Genealogisch onderzoek	985,60
Rente	2,74	Kosten reunie	517,00
		Diverse kosten	581,32
		Inkoop glaswerk	540,74
		Naar plusrekening	854,08
		Saldo 31/12'96	970,43
	f 6848,33		f 6848,33
	=====		=====

PLUSREKENING

Ontvangsten		Uitgaven	
Saldo per 1/1'96	f 3645,92	Naar Girorekening	f 1500,00
Van Girorekening	854,08		
Rente t/m 31/10'96	133,43	Saldo per 31/12'96	3133,43
	f 4633,43		f 3633,43
	=====		=====

Toelichting

Inkomsten:

Voor het jaar 1996 is een totaal aan donaties ontvangen van f 4094,73, waarvan f 644,73 aan extra giften. Hiervoor onze hartelijke dank.

Uitgaven:

De totale kosten van de in 1996 verschenen familiebladen bedroegen f 1329,11 en portokosten f 990,10.

De uiteindelijke reuniekosten zijn na aftrek van de door u betaalde bijdragen f 517,00.

De gemaakte diverse kosten hebben betrekking op de aanschaf van nieuwe accept-girokaarten, enveloppen, etiketten en andere kleine kantoor-kosten.

In het Decembern timer van 1996 hebben wij een accept-girokaart toegevoegd. Niet allen hebben hun donatie voor dit jaar overgemaakt. WILT U ONS EXTRA KOSTEN BESPAREN VOOR HET TOEZENDEN VAN EEN HERINNERINGS-ACCEPT-GIROKAART, MAAK DAN UW BIJDRAGE OVER DOOR GEBRUIKMAKING VAN DE TOEGEVOEGDE ACCEPT-GIROKAART OF DOOR OVERMAKING OP GIROREKENING 2792447 T.N.V. FAMILIESTICHTING SPARREBOOM.

Jaap Sparreboom

Voorjaarsgevoel

Wat in mijzelf gekeerd,
verzonken in gedachten,
voel ik de prille warmte
van zon die niet kan wachten.

Zo slenterend langs de waterkant
voel ik iets van nieuw leven,
de zorgen van de doorsnee-dag
vervagen voor heel even.

Een gele veeg in 't verse groen
als ode aan de plas.
Ik glimlach omdat het zo lijkt
alsof van Gogh hier was.

Een moedereend zwemt naar opzij
en telt haar kleintjes in de rij.
Heel stilletjes blijf ik wat staan
het moederdier kwaakt blij naar mij.

De dag is licht, ik ben dat ook,
een bloem ontgroeit haar knop.
Dan dans ik in de zon naar huis,
zet daar Vivaldi op.

ANNEMARIE VAN SCHOUWENBURG (1929-1995)

UIT DE DICHTBUNDEL „LEVENSKUNST“

Het werk van André Sparreboom

De inzameling van huisvuil wordt in Schiedam uitgevoerd door ONS Milieu, in opdracht van de gemeente. Dagelijks trekken tientallen vuilophalers de wijk in om huisvuilzakken op te halen en containers te legen. Voor het aanbieden van huisvuil moeten bewoners zich natuurlijk wel aan de regels houden. "Als iedereen dat doet, wordt ons veel extra werk bespaard", legt André Sparreboom – één van de vuilophalers van ONS Milieu – uit. "Belangrijk is dat bewoners vuilniszakken

gebruiken met het KOMO-keurmerk. Deze scheuren niet als ze worden opgetild. Bovendien zijn ze gemaakt van gerecycled plastic. Als bewoners de zakken goed dichtbinden, voorkomen we een hoop zwerfvuil", weet André Sparreboom uit ervaring. Tegen uitstekende voorwerpen zoals glas zijn de vuilniszakken – en de handen van de ophalers – uiteraard niet opgewassen. Glas hoort dan ook niet in de vuilniszak thuis. Verder mogen de zakken niet zwaarder zijn dan tien kilo en mag huisvuil pas op de ophaaldag worden buitengezet, vanaf vijf uur 's ochtends. Sparreboom: "Wie het huisvuil eerder buitenzet of verkeerd aanbiedt, loopt de kans onze milieucontroleur tegen het lijf te lopen. Die kan daarvoor een boete geven."

DE GESCHIEDENIS VAN HET SCHRIFT (3)

Rome.

Het vroeg Romeinse volk heeft door Etruskische invloed of door rechtstreeks contact met de Grieken het Griekse alfabet overgenomen en aangepast. De letters ABEZIKMNOTX en Y werden nagenoeg zonder wijziging overgenomen. Griekse symbolen werden veranderd en aangepast om de letters CGLSPR en D te maken en de letters nfiq werden ontleend aan Griekse letters die in de Griekse taal al verouderd waren geraakt.

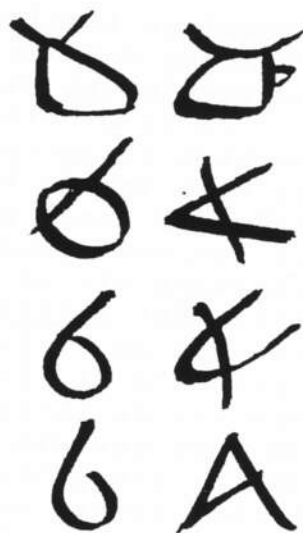
Men kan gevoeglijk aannemen dat tegen de 3e eeuw v. Ch. de Griekse en Romeinse schrijvers ook de beschikking hadden over een cursief alfabet (snel geschreven), ontwikkeld uit de strakke vormen van de hoofdletters. Nadat Griekenland in 146 v. Ch. was opgegaan in het Romeinse Rijk, wist het Grieks zich in het gehele rijk te handhaven als de taal van de wetenschap. Hetzelfde gold voor de Grieks sprekende landen, in het bijzonder Egypte waar het Grieks de officiële taal was van de ambtenaren.

Tegen het einde van de 2e eeuw v. Ch. toen hun rijk zich al had uitgebreid tot het oosten van Spanje, het noorden van Afrika en delen van Gallië, hadden de Romeinen een volledige reeks alfabetten ontwikkeld, beantwoordend aan de behoeften van alle levensaspecten. Evenals de Grieken hadden ook de Romeinen een snelschrift ontwikkeld, de z.g. cursieve majuskel.

Tegen de 1e eeuw na Ch. waren al deze schrijfstijlen algemeen in gebruik geraakt in het gehele Romeinse Rijk, vanaf de Eufraat tot aan de noordelijkste grens in Engeland. Rome was nu de spil van het grootste rijk dat de wereld ooit had gekend, en in dit regeringscentrum moet er meer dan genoeg werk zijn geweest voor de beroepsschrijvers, in de kanselarijen van waaruit het rijk werd bestuurd, in de kantoren van de kooplieden die via de zeehavens goederen importeerden en exporteerden, in de straten waar men op bestelling brieven kon laten schrijven en in de produktie van het grote aantal monumentale inscripties waar Rome vol mee stond (letterhouwers beitelden in steen).

Een groot gedeelte van de Romeinse burgerij was zelfs reeds geletterd in de tijd van keizer Augustus (63 v. Ch. tot 14 na Ch.), maar over het algemeen werd het schrijfwerk van alledag overgelaten aan slaven.

De uitgave van een boek in meer exemplaren werd verwezenlijkt door heel eenvoudig een aantal schrijvers (vaak, maar niet altijd slaven) bij elkaar te zetten in een lokaal waar de tekst hun dan werd gedictéerd door de auteur of door de voorlezer. Het verschijnen van het boek zoals wij het kennen in de codexvorm (stelsel van afgesproken letters en woorden, tekens) schijnt te zijn samen gevallen met de verspreiding van het Christendom. In elk geval is het vroegste

bewaard gebleven, volledige Griekse boek de Codex Sinaiticus, een bijbel van rond de 4e eeuw. Er zijn ook oudere fragmenten van Romeinse gewijde boeken bewaard gebleven, maar van rollen van was, rollen papyrus en ook perkament. Maar de simpele codexvorm heeft alle anderen verdrongen en gedurende zeven-tienhonderd jaar is er niets meer verbeterd aan dit individuele, gemakkelijke en draagbare 'informatie-en naslagsysteem'.

De Romeinse en Arabische alfabetten zijn van dezelfde oorsprong.

In de latere geschiedenis van de Romeinse beschaving was de beslissende gebeurtenis in de geschiedenis van het schrift de aanvaarding van het Christendom als de officiële staats godsdienst in 313. Want het was voornamelijk te danken aan de christelijke kerken en kloosters dat de kunst van het schrijven in geheel Europa bleef behouden nadat het rijk uitéén was gevallen. Unciaal- en half unciaalschrift waren de voornaamste handschriften die in de late Romeinse periode werden gebruikt.

Inofarnacocuminydreleo etpaneraur
multriturcumrucocrambirhaechria
unt. Inautemcalidapodazra adhiber
madehordeifarna cumoleocamimelo
enrimulcocum. Mitsatetprilliam
guacalida iubatmirabiliter. FINITIDOGRAIAS

Het Romeinse instinct voor organisatie werd overgenomen door de kerk, en het kloosterwezen verrichtte pionierswerk door het evangelie te prediken onder de stammen van noordelijk en westelijk Europa. Tegen 476 waren vele van de barbaarse stammen in Zuid-Europa reeds gekerstend en de monnikenmissionarissen gingen voort met hun bekeringswerk via Gallië naar het verre noorden. Het Keltische kloosterwezen, vooral dat in Ierland, heeft een leidende rol gespeeld bij deze opmars. En in de vormen van de letters, geschreven door de Ierse monniken die in hun kale kloostercellen de evangeliën afschreven en verluchtten, kunnen we duidelijk de invloed zien van de unciaalschriften van de Romeinse evangeliën.

Twee boekhandschriften uit het laat-Romeinse Rijk: volle ronde letters, later bekend als unciaal (6e eeuw); en onder de half-unciaal met ophalen en neerhalen (6e tot 7e eeuw). Deze laatste kan de grondslag zijn geweest voor de minuskelschriften zoals die zijn ontwikkeld in Ierse en andere, christelijke buitenposten. Ze hebben een ronde kracht maar weerspiegelen niet meer de grandeur van het keizerlijke Rome.

Het schrift in de middeleeuwen.

De Ierse schrijvers die kopieën (ongetwijfeld slechts stuntelige) hebben gemaakt van de manuscripten en evangeliëboeken van Rome, kregen weldra met allerlei invloeden te maken. Het schilderwerk waarmee ze hun werk versierden, bereikte een hoge graad van kunstzinnigheid. Letters vol kleur en omringt door levendige fantasiebeelden zoals dierornamenten, Oosterse invloeden, ketens en snoeren in één gestrengeld rond hun bladzijden.

Geleidelijk bracht men ook verandering in de majuskelschriften die ze van de Romeinse wereld hadden geërfd. Evenals een verhaal dat van mond tot mond gaat, week wat er uiteindelijk uit te voorschijn kwam, sterk af van het oorspronkelijke Iers half-unciaalschrift. Uit de half- unciale majuskels schiepen ze ook de eerste formule minuskelfabetten (wat we nu noemen 'kleine letter'). Geen snel geschreven cursieve versies van hoofdletters, maar een geheel op zichzelf staande familie van volledig ontwikkelde kleine letters.

Uit ± 800 na Ch. stamt het altaarboek Het Book of Kells, in tal van opzichten een typisch voorbeeld van het werk van de schrijvers (Iers-Brits) in de 7e en 8e eeuw. Tegen het einde van de 7e eeuw waren de voornaamste Romeinse boekletters, de unciaal en de half-unciaal, in verval geraakt ten gevolge van de dadenloosheid en verwarring die volgde op de instorting van de oude wereld. De overgang van de majuskelletters naar de formele minuskelschriften zoals die zich had voorgedaan in het noorden van Engeland, kenmerkte ook de ontwikkeling overal elders, en een mengelmoes van verschillende nationale minuskelschriften ontstond; namelijk de insulaire (eilanden) schriften van Engeland en Ierland, het Angelsaksisch, het Merovingische schrift van de Franken, het Visigotische van Spanje en de Beneventaanse stijl van de schrijvers van Zuid-Italië.

Alle verdrongen ze elkaar om de voorrang en elk ervan was sterk beïnvloed door de energieke vlothheid van de cursieve stijlen die werden gebruikt in de rechtszalen, de kantoren van kooplieden en ambtenaren en in het algemeen dagelijks schrijfgebruik. Zo mag bijvoorbeeld het insulaire schrift van bijvoorbeeld het Book of Kells wel gebaseerd zijn geweest op de Romeinse half-unciaal, maar het heeft zich ontwikkeld tot een stijl van grote individualiteit die zich in Ierland nog zevenhonderd jaar heeft weten te handhaven. En ook in Engeland is de cursieve Angelsaksische minuskel nog lang de letter voor dagelijks gebruik gebleven.

Als Europa was gebleven wat het in die tijden was, een groot aantal kleine ruziënde stamstaten zonder enigerlei gecentraliseerde culturele invloed behalve de zwakke invloed van de Kerk van Rome, zouden al deze schriften zich geïsoleerd verder hebben ontwikkeld tot talloze afzonderlijke, niets met elkaar gemeen hebbende nationale schrijfstijlen. Maar Europa stond nu op de rand van precies zo'n éénmakende impuls, en de grote stoot ertoe is gegeven door slechts één man; Karel de Grote.

Kroning van Karel den Grooten.

De Karolingische minuskel.

Keizer Karel de Grote is geboren op 2 april 742 en gestorven op 28 januari 814 te Aken. Zesenvestig jaar lang was hij koning van de Franken en door zijn veroveringen heeft hij bijna alle christelijke landen van West-Europa verenigd tot een rijk dat zijn weerga niet heeft gekend na de ondergang van Rome. Hij was de zoon van Pepijn III ('de korte') die de Karolingische dynastie had gesticht toen hij in 751 door paus Bonifacius tot koning was gewijd. Karel de Grote was een groot voorvechter van de zaak van het christendom en de rooms-katholieke beschaving en vastbesloten de kunsten en wetenschappen die in het barbaarse Europa met de ondergang werden bedreigd, nieuw leven in te blazen.

Hij was ook een buitengewoon bekwaam en realistisch denkend politicus en een energiek en resoluut krijgsman. Deze opmerkelijke combinatie van kwaliteiten stelde hem in staat een onbeuutwisbaar stempel te drukken op de vorm van Europa, op de toekomstige betrekkingen tussen de katholieke kerk en de wereldlijke macht en op de Europese cultuur en beschaving in het algemeen. Om te beginnen omringde hij zich met vooraanstaande geleerden die hij rekruteerde uit elke hoek van de beschaafde wereld. Karel de Grote hervormde de burgerlijke en kerkelijke wetgeving en blies nieuw leven in de studie van geschiedenis, grammatica en theologie alsmede in de bestudering van de geschriften der oudheid.

Hij stichtte scholen waarin zeer hoge eisen werden gesteld aan het vertalen en kopiëren van de teksten. Daar de enige manier tot reproductie van boeken nog het moeizame met de hand kopiëren van elke letter en elk woord was, en bovendien de kennis van die talen bij de kopiïsten zelf nog veel te wensen overliet, was het onvermijdelijk dat de teksten vaak ernstig werden verminkt. Fouten werden over het hoofd gezien of door onverschilligheid niet gecorrigeerd. In de loop der tijd zouden volgende kopiïsten de fouten in een tekst herhalen en uiteindelijk zou deze corrupte tekst het waarmerk van authenticiteit krijgen. Een andere factor in dit proces kan wel ontstaan zijn door de gewoonte van vroegere geleerden aantekeningen te maken in de marges van de pagina's. Wanneer deze kanttekeningen niet waren uitgewist, was het zeer goed mogelijk dat latere kopiïsten ze voor de tekst zelf hielden en ze er in opnamen tot grote verwarring van latere lezers.

Op aandrang van Karel de Grote en met Germaanse grondigheid en nauwgezetheid begon men nu aan de enorme taak dit onkruid, ontstaan door eeuwenlange slordigheid en nalatigheid uit te wieden, teksten van alle mogelijke aard werden onder handen genomen, zelfs de evangeliën. De nieuwe teksten moesten zijn ontleend aan de meest authentieke bronnen, ze moesten 'correct' en 'uniform' zijn, ze moesten 'goed gerediceerd' zijn en uitgevoerd met 'de grootst mogelijke zorg'. Deze 'menigte schrijvers' onder supervisie van de gerekruteerde geleerden ontwikkelde het schrift dat bekend staat als de Karolingische minuskel.

Een opmerkelijk duidelijk schrift van een eenvoudige schoonheid dat algemeen werd aanvaard in alle gebieden waarover Karel de Grote de scepter zwaaid. Het was het resultaat van een smelting van verschillende nationale stijlen die zich op hun beurt weer hadden ontwikkeld uit de klassieke Romeinse en informele cursieve stijlen van vroeger eeuwen.

Non habemus ipsinos saluimus & uisitas
hinc uis non est Quid ergo faciant
adhibere si remunt columnae. Cuius

onde pte seum clopaminob, ac de hndemini msc
seum clopaminob, Omne eminugete concla
ulus de hbelly. poe nce ydeme legtenq. e. Sed sophia
edilgenq. e simplice pnone ducio. Comndicne

Propter quod est qd illi omnia putant per dictum qd par
itplina... hoc est operiendoc thpa pue pnuib
Nebula moe dicta unde tnuibila ab obmibdo plicet
uolam pfacit exaltant emm uallq humdae mbula

clatant plicet cupuictor mquim p. uis
qm hlt. ubi nor. adiuuantib: sti uobis p.
putat onim p nobis uclimulapauit. j. i. j. t. uo.

libet. cum concaue pulsatur in p sue a
ae opiaulatur in am p auione pihm
n p m quuuuic & p q d s in setu seto x. Sep

nabimus tecum maniterraque,
ter ex ubi audiuit de me trius
nicanoz & exeretur eius in prod

SPARRREBOOMPJES

(SPREEKVAARDIGHEID)

WE MOETEN HEILTJE LEREN PRATEN. MISSCHIEN HEEFT HIJ WEL EEN ANTWOORD OP LEVENS-
VRAAGSTUKKEN WAAR WE WIJZER VAN
WORDEN

HEILTJE, IK HEET TRUITJE. EN DAT DING
DAAR IS JE BROERTJE WILLEMPIE. ZEG
DAN:...TRUITJE. T-R-U-I-T-J-E.

WAT ZEI IK JE? ALS JE HEM IETS
WIL LEREN MOET JE DAT HEEL
ANDERS AANPAKKEN. WACHT,
IK BEN ZO TERUG!

SPARREBOOM. DIT IS EEN SPARREBOOM. DAT JONGETJE
IS HEILTJE, EN DAT WOORD ER
ONDER IS JE ACHTERNAAM.

HOORDE JE DAT? NU
WIST HIJ INEENS WEL
WAT HIJ MOEST ZEG-
GEN. ZOU JE VAN PIJN
LEREN PRATEN?

PROMINENTENKABINET

Miep Sparreboom (Jochemina van der Kleij) werd geboren te Rotterdam (Oostzeedijk) op 23 april 1935. Zij noemt zichzelf het kind van de melkboer. En bij het zien van mijn opgetrokken wenkbrauwen lachend: "Moeder runde een winkel van "Aurore", een naam destijds die in het Rotterdamse garant stond voor melk en melkproducten van de bovenste plank. Omdat mijn vader zonder werk was, hielp hij moeder in de winkel. Vandaar dat: "Kind van de melkboer".

„AURORE“

NOG NIET DOOR JAN „GESTRIKT“

De oorlogstijd. Miep: "Daar herinner ik mij wel het een en ander van. Echt honger hebben we niet geleden, dankzij de winkel. En ik was enig kind". "Een enig kind", zegt Jan die aan tafel meeluistert.

"Mijn ouders", vervolgt Miep, "zaten in 't verzet. We woonden dicht bij het Maasstation. Dat zal een reden geweest zijn waarom we nogal eens een logé hadden. Daar moest ik mijn bed dan aan afstaan".

"En jij?"

"Op de grond. En we hadden ook nog een Joods meisje in huis".

Miep vertelt niet verder over deze periode. Ik weet dat Miep gezondheidsproblemen heeft en ik vraag of zij daar als jong meisje van gevrijwaard was.

"Niet echt", zegt ze, "ik ben in verband met mijn astmakwaal twee keer in Zwitserland geweest. In 1946 drie maanden, en zes weken in 1947. Bij pleegouders. Waren geen echte pleegouders, maar die werden zo genoemd".

Miep wilde na de Mulo kleuterleidster worden. Na haar eerste half jaar in opleiding werd haar onverbloemd gezegd dat mensen met astma voor een dergelijke baan eigenlijk niet zo geschikt werden geacht. "Kon toen nog", zegt ze, "gelukkig is dat tegenwoordig anders. Hoe dan ook. Ik moest aan de slag. Bij de geneeskundige dienst op personeelszaken maakten ze geen problemen. Ik werd aangenomen en heb mij daar zo'n tien jaar beziggehouden met loonadministratie, salarissen en begrotingen. Best leuk allemaal. Maar op een bepaald moment werd het mij te zwaar. Mijn moeder werd ziek, en toen de vrije zaterdag kwam en wij ter compensatie op de overige dagen langer moesten gaan werken, ja, toen zag ik niet eens meer kans om tijdig de belangrijkste boodschappen in huis te halen. Want als ik mijn bureau afsloot, gingen ook de winkels dicht".

"En Jan", vraag ik, "die kende je toen al?"

Miep lacht, kijkt naar Jan en zegt: "Hij is van '52. Niet geboren hoor, in '52 kwam hij in mijn leven. Hoewel ik altijd het gevoel heb gehad dat hij al jaren daarvoor op een keer mijn bal in het water heeft geschopt. Maar bewijzen heb ik er niet voor".

Ik kijk naar Jan. Die trekt een gezicht van: de mogelijkheid hou' ik nog steeds open.

Miep: "Eigenlijk kennen Jan en ik elkaar van de padvinderij. Hij zat tijdens de watersnood in militaire dienst. Was in Vlissingen ingezet bij de hulpverlening. Heeft mij op een keer gebeld vanuit een bunker, en de enige droge plaats in die bunker was het bureaublad. Daar zat Jan op, om even niet tot aan zijn middel in het water te hoeven staan, en om mij te vertellen dat hij nog leefde".

Toen Nederland weer was opgedroogd, begonnen Miep en Jan pas goed met hun eerste grote hobby: eindeloos fietsen en kamperen. Daarover kan Miep lyrisch verhalen. Eén gebeurtenis uit die tijd.

"In 1955 klopten we aan bij een camping in Slenaken, Zuid-Limburg. Nog niet getrouwd, moesten we toegeven. De campingbaas trok een zorgelijk gezicht en zei: "Ga maar toestemming vragen aan de burgemeester. Als hij jullie zijn goedkeuring geeft, is hij verantwoordelijk en vind ik het best".

"PADVINDERIJ"

Wij naar de burgemeester. Die liep in een overall in zijn tuin, helemaal onder de modder. Toen wij hem ons probleem hadden voorgelegd, besloot hij na een strenge rimpel geen medewerking aan zo'n ongehoorde wens te verlenen. In Gulpen(!), een dorp verderop, woonde een boer die kampeerdere op zijn weiland toeliet. "Niet getrouwd?" zei de boer, "dat wordt moeilijk. En dan ook nog op zondag. Iedereen komt hier langs, zeg! Ze kennen mij allemaal. Hebben jullie twee tenten?" Die hadden wij. "Nou", zei de boer na enige aarzeling "als ze ver genoeg uit elkaar staan: vooruit dan maar". En om nog begripvoller over te komen voegde hij er aan toe: "en als de slaap verveelt, is daar in die schuur de hooiberg".

" 1957 "

In 1957 trouwt Miep met Jan. Ze moeten, net als zovelen in die tijd, volstaan met een kleine inwoning aan de Dorpsweg in Rotterdam-Zuid. Vandaar via Slaghekstraat (Zuid) en Brandaanstraat (IJsselmonde) naar het Merlijnpad, waar zij nu nog steeds wonen.

1964: Rudolf, hun eersteling wordt geboren, en drie en een half jaar later dient zoon Ronald zich aan.

"De tweede grote hobby", vraag ik, "wanneer begon je daarmee?"

Miep: "Dat is van eind jaren '70. Ik had een neef en een nicht van vaders kant, wel of geen familie van elkaar. Heel ingewikkeld. Ik moest en zou weten hoe dat zat, en ik ben blijven spitten tot het mij allemaal duidelijk was. Jan had toen nog geen interesse. Dat kwam veel later.

(Het gigantische werk waarmee Miep en Jan in 1982 begonnen, en de geboorte van onze familiestichting, daarover heeft Frieda al eerder uitgebreid geschreven - 2e jaargang nr.1 -).

Miep is, ondanks oogproblemen, nog dagelijks bezig met genealogie. Daarnaast heeft ze aan borduren en kantklossen gedaan. Haar oudste liefde heet "Fruivolité". Ze toont mij twee spoeltjes waarmee ze kleedjes met de structuur van ragfijn haakwerk in elkaar knutselt.

"Is dit alles?" vraag ik bewonderend.

"Nee", zegt Miep, "ik doe ook nog aan Mandala". En omdat ik opnieuw van toeten nog blazen weet legt ze uit: "Mandala is het kunstig vouwen van theezakjes".

Ik kijk in haar werkboek dat volgeplakt is met ornamentachtige vormen in talloze kleurschakeringen.

"Allemaal theezakjes?"

"Allemaal theezakjes".

Op een kast staan bloemen van fimoklei en suikergoed onder plastic stulpen.

"Heeft ze óók gemaakt", zegt Jan.

"Heb jij nog wel tijd om te slapen?" vraag ik.

"Ja hoor", zegt Miep lachend. "maar als ik niet slaap ben ik altijd wel ergens mee bezig. Want ledigheid is des duivels oorkussen".

Dat kan ik alleen maar beamen.

Na drie uur gezelligheid verlaat ik haar huis in IJsselmonde, dat in elke hoek getuigt van een zeer werkzaam leven.

TWEE VOOR TAAL

Het gebeurt regelmatig, dat mensen niet op een bepaald woord kunnen komen. Vaak heel simpele woorden, en het verbaast mij telkens weer dat, wanneer het mijzelf betreft, ik bij zo'n alledaagse black-out in staat ben alles rondom dat woord te benoemen, maar juist dat woord niet oproepbaar is.

Een ander verschijnsel: we kennen de schrijfwijze en/of uitspraak van een woord niet goed genoeg, en om toch ons verhaal redelijk over te brengen, kiezen we maar (indien voorradig) voor een eenvoudige synoniem.

Ook iets waar bijna iedereen wel eens mee in de knoop zit.

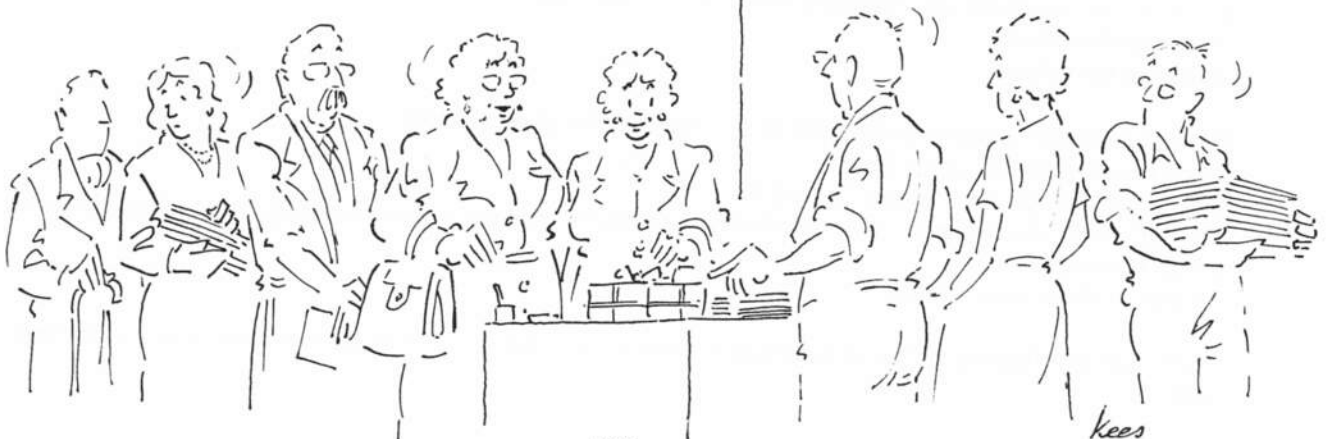
Kortgeleden, in een bom-vol postkantoor, heb ik twee dames aangehoord die deze ongeschreven regel gewoon aan hun laars lapten.

Dat iemand in een gesprek voor woorden kiest die alleen vanwege de klank met het bedoelde woord overeenkomen, is opmerkelijk. Maar als de gesprekspartner aan exact dezelfde kwaal lijdt, mag dat naar mijn smaak absurd heten.

Ik heb geprobeerd enkele dieptepunten uit de dialoog te onthouden, en eerlijkheidshalve: hier en daar in onderstaande compilatie een weinig overdreven.

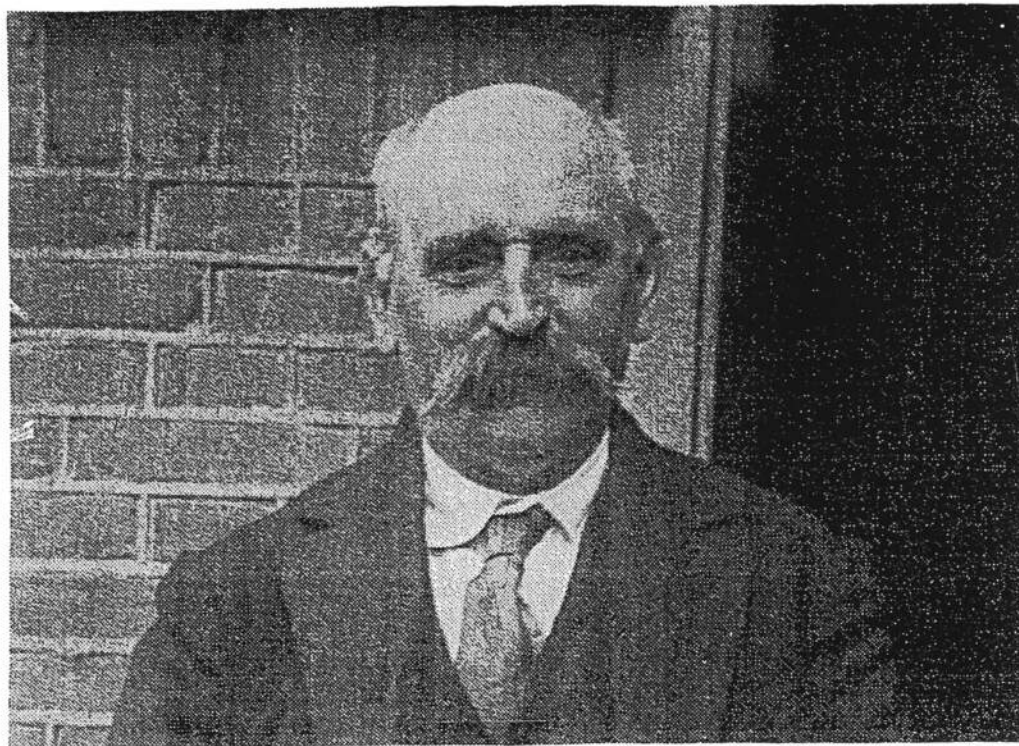
- ".... en voor mijn uiteindelijke beslissing heb ik heel lang in dubro (dubio) gestaan"
- ".... echt, in zo'n stadion (stadium) zou hij mijn hele huisraad verrinneweren (verruïneren)"
- ".... zo'n impotente (impertinente) vraag stelt een normaal mens toch niet?"
- ".... heb ik bij de bloemist een mooie primus (primula) zien staan!"
- ".... maakt Piet van mijn van elke vakantie altijd een rijstverslag (reisverslag)"
- ".... stond ik boven de arecht (het aanrecht) echt we even naar asum (adem) te happen"
- ".... weet je, dat zijn van die zijn (design) stoelen van Jan des Boverie (Jan de Bouvrie)"
- ".... zoiets kan ik nou eenmaal niet verproppen (verkroppen)"
- ".... de herfstblaren (bladeren) in de tuin nu pas bij elkaar geharkt"
- ".... en voor zo'n baan is Wim gewoon te incontinent (incompetent)"
- ".... is zelfs een gedupeerde (gedeputeerde) van de provincie Zuid-Holland aan te pas gekomen"
- ".... bovendien, in een wereldwinkel is winstbejacht (winstbejag) geen maatstaaf (maatstaf)"
- ".... moet je gewoon plakken met twee-continentenlijm (componentenlijm)"

".... wat zegt u? Poste restante? Nee hoor, katholiek".

SPARREBOMEN VAN TOEN

Om het idee gestalte te geven, een naamgenoot uit vervlogen dagen d.m.v. een foto en verhalen over zijn (of haar) leven voor een moment uit de vergetelheid te lichten, heeft initiatiefneemster mw. Nel Lagendijk-Sparreboom uit Ridderkerk zélf het spits afgebeten en ons de nodige gegevens toegezonden over haar grootvader Willem Sparreboom.

*Willem ("den Ezel") Sparreboom (4-7-1870/16-1-1933)
("den Ezel" vanwege onverzettelijkheid en draagkracht)*

Loste conflicten met zes broers bij voorkeur op (nooit zonder slag of stoot) als ouders ter kerke waren.

Bracht als jongeman op stik-donkere avond vriendinnen thuis en haalde uit toen iemand hem tijdens wandeling terug tot staan wilde dwingen (ochtendblad de dag daarop maakt melding van onbekend persoon, die onverhoeds veldwachter van dijk heeft geslagen).

Huwde 30-4-1896 met Lena Noordzij.

Verleende als vader van groot gezin (elf kinderen) onderdak aan totaal ontredderde zus met zes kinderen in overvolle arbeiderswoning.

Droeg ooit stomdronken schoonzoon twee kilometer in brandweergreep naar bestemming driehoog-achter.

Was oprecht, hield niet van omwegen, oefende beroep van klinker uit, had baard tot aan pensionering, sloeg geen acht op overgewicht, weigerde van openbaar vervoer gebruik te maken en overleed tijdens voettocht van Rotterdam-Feijenoord naar IJsselmonde aan plotselinge hartstilstand.

'In het bos rond Zeist past geen natuurmodel' Moeten vreemde sparren weg?

SPARREBOMEN IN HET NIEUWS = SPARREBOMEN IN HET NIEUWS

ZEIST — Een bos beheren kan op heel veel verschillende manieren. Toen de gemeente Zeist eigenaar was van het bos rond het dorp, was het voornamelijk een recreatiegebied, met veel bankjes en veel verschillende soorten bomen. Nu is de Stichting Het Utrechts Landschap eigenaar en die bewandelt een andere weg.

Als je op zondagmiddag even wilt wandelen rond het Lorentz Ziekenhuis, kun je lang zoeken naar een bankje. Die staan niet aan de beukenlaan. De grootste douglas-sparren kun je nog wel zien, als je snel bent. De bomen zijn aangeblest en moeten plaats maken voor het 'natuurmodel'. Ontzettend jammer, meent onder anderen Arnold van der Ark. "In een bos als het Zeister bos past geen natuurmodel, maar een cultuurmodel. De bossen rond Zeist zijn namelijk cultuurbossen." Het 'bankenbeleid' leidde al eerder tot heftige reacties. Twee jaar gele-

den kwam mevrouw M.S.K. Becker in actie voor het behoud van de bosbankjes in de Zeister bossen. Samen met mevrouw R. Strietman ijverde zij voor terugplaatsing, nadat eigenaar het Utrechts Landschap onverwacht en onaangekondigd een groot aantal banken verwijderde. "De situatie is nog onveranderd. Er zijn te weinig banken in de bossen rond Zeist. Ik kom er elke dag, maar ik zie weinig andere wandelaars meer. Er wordt te weinig gedaan om het bos wandelaarsvriendelijk te maken. Het Utrechts Landschap heeft bij het Hertenkamp en de Stuifheuvel banken teruggeplaatst. Het is heel jammer dat deze vernield zijn."

De 'dunning' die Het Utrechts Landschap vorige week aankondigde, heeft nogal wat reacties losgemaakt. Bosbouwer Arnold van der Ark kan vanuit zijn deskundigheid genuanceerd reageren op de verandering die van het Zeister bos een 'Zeisterbosch' moet maken.

Desgevraagd geeft het hoofd afdeling planvorming Simon Klingen uitleg over het beleid van het Utrechts Landschap ten aanzien van exoten. "Als versiering in een parkachtige omgeving mogen ze van harte blijven staan. Maar in een gemengd bos kiest het Landschap altijd voor inheemse bossen. Op Bornia, driehonderd hectare bos in Driebergen, waren twee kleinere percelen met douglas-sparren. Eén daarvan is al opgeruimd, het andere perceel volgt over een paar jaar. Ook in het Zeisterbosch zijn douglas-sparren de afgelopen vijftig tot zestig jaar veel aangeplant, voor de houtproductie. De douglas verdringt inheemse boomsoorten. De verjonging is zo massaal dat die weinig ruimte laat aan eiken, berken en lijsterbes. Op dit moment kiezen wij voor inheemse soorten, maar die keuze mag ter discussie staan. Hoofdplicht van het Landschap is, de inheemse flora en fauna beschermen en wellicht komt er een moment waarop we de zaad-

bomen (de volwassen douglas-sparren die voor nakomelingen zorgen) terugdringen, maar dat moment hebben we nog niet bereikt."

Vreemde bomen

Inheemse soorten: dat zijn er niet zoveel. De grove den, de inlandse eik, de beuk, berk, vuilboom, lijsterbes, vlier en els zijn de meest bekende. Een zoektocht in statische overzichten op bos- en boomgebied, leert trouwens dat de deskundigen nogal van mening verschillen; in tegenstelling tot de taxus en de jeneverbes merkt niet elke onderzoeker de grove den aan als inheems. Ook deze boom zou best (her)ingevoerd kunnen zijn.

Exoten kennen we allemaal: de kastanje en de tamme kastanje, esdoorn, acacia, larix, wymouthden, linde, vancouverden, de hamlock en de douglasspar zijn allemaal 'vreemde bomen'.

SPARREBOMEN IN HET NIEUWS = SPARREBOMEN IN HET NIEUWS

Het voormalige Zeister bos staat vol met dergelijke indringers. Maar ook met schitterende, grote, grove den-
nen. Het is een jong bos met veel
lichthoutsoorten; pioniers die zon-
der menselijk ingrijpen op den duur
plaats zullen maken voor een scha-
duwhoutbos; dikke beuken met we-
nig onderbegroeiing.

Ook milieufactoren hebben hun steentje bijgedragen aan verandering in de vegetatie: bijvoorbeeld door de toename van de hoeveelheid stikstof in de lucht zijn er de laatste veertig jaar heel veel braamstruiken en neemt ook de rankende helmblom in aantal toe. Van der Ark noemt het standpunt van het Utrechts Landschap kortzichtig. Zeker gezien het feit dat Nederland met zestien miljoen inwoners maar voor acht procent met bos is bedekt, zou

dat bos volgens hem in elk geval ten dele als cultuurgood beschouwd moeten worden.

'Het is niet het één of het ander. Bij een mooie grove den haalje opschietende douglas-sparren weg, maar de douglas en andere exoten hebben ook recht op bescherming. Het Nederlandse bosareaal bestaat voor ongeveer zeventig procent van de naaldbomen uit grove den en voor twintig procent uit douglas. De resterende tien procent zijn overige naaldbomen. Van de concurrentie waar-

over Utrechts Landschap spreekt, kan dus geen sprake zijn, temeer daar 62 procent van de grove den zeer vitaal blijkt te zijn. Van de douglas is maar negen procent zeer vitaal. Hoe meer variatie in het bos aanwezig is, hoe meer variatie aan insecten, vogels, dieren en paddenstoelenleven er in ditzelfde bos te ontdekken zal zijn. Ik hoop, dat het Utrechts Landschap een normale,

noodzakelijke dunning toe zal passen, kijkend naar welke boom het meeste toekomstperspectief heeft. En niet of het een douglas is, die toevallig niet tot de inheemse beplanting hoort. Het landschap is immers een afspiegeling van de bevolking. Wat het Utrechts Landschap hier aankondigt als dunning is geen dunning. Dat is puur kappen voor het hout. Cultuur en natuur zijn in dit kleine landje volledig in elkaar gebreid en in een bos als dit past geen natuurmodel maar een cultuurmodel",

bepleit Van der Ark de zaak. "Een bos volgens natuurmodel heeft nog een ander nadeel. De exoten hebben de werking van coulissen. Op een zondag maken honderden mensen een rondje in het bos. Doordat er weinig doorzicht is, heeft iedereen het bos voor zichzelf. Als je hetzelfde aantal mensen loslaat in een natuurmodel, lijkt het veel voller."

Hij wijst de bomen aan die aangeblest wachten op de zaag: dikke douglas sparren die over vijftig jaar een zelfde, imposante omvang zullen hebben als de eerste 'pseudotsugamenziesii' die ontdekkingsreizigers in 1857 meenamen uit Vancouver en rond paleis Het Loo aanplantten.

Van der Ark: "De fossielen laten zien, dat hier vroeger een totaal andere beplanting voorkwam dan die nu door het UL als 'inheems' wordt aan-

gemerkt. Het is maar net welk jaartal als doorslaggevend wordt gebruikt." Hij raapt en passant een uilenbal op, onder een douglas. "Goudhaantjes, staartmezen en uilen voelen zich in de douglas beter thuis in de grove den, bijvoorbeeld." Het Utrechts Landschap houdt op zaterdag 8 maart om 14.00 uur een excursie over de dunningswerkzaamheden in het Zeisterbosch. Boswachter Wijnand Blauwendraat en Simon Klingen wachten deelnemers op bij het Jagershuys.

ALBLASSERDAM — Tijdens de jaarvergadering donderdag in het clubgebouw van ckc Kinderdijk op sportpark Molenzicht huldigde gymnastiekvereniging K.D.O. zes leden, die 25 jaar lid zijn.

Voorzitter Nelly Duijmelinks gaf de dames (v.l.n.r.) H.J. v.d. Rhee, A. v.d. Pol, M.C. Kneppers, P.J. Goudswaard en B. Meijer een speld namens de K.N.G.B. en dhr. W. Sparreboom een dasspeld. Deze 'zilveren' leden waren unaniem van mening dat gymnastiek goed is voor een mens. "Blijf je lekker fit bij", was een van de reacties. De

dames en heer gaan met name naar recreatiegym en een aantal van hen ook naar calanatics voor de gezelligheid.

De gymnastiekvereniging telt momententeel zo'n vijfhonderd leden. Sinds kort is er gymnastiek voor 55+ ers gemengd en gymfit voor een maatje meer. De gymzaal van het Willem de Zwijger College aan de Parallelweg is na de verhuizing van de leerlingen naar het gebouw Esdoornlaan vaker ter beschikking van de gymnastiekvereniging. K.D.O. heeft daardoor de mogelijkheid om meer uren gebruik te maken van deze zaal.

- X bq Neeltje Sparreboom, geb. Krimpen a/d IJssel 17-10-1897, overl. l. lekkerkerk 7-2-1971, tr. Krimpen a/d IJssel 23-6-1917 Hubertus de Kwant, geb. Capelle a/d IJssel 14-11-1897, scheepmaker.
Uit dit huwelijk:
1. Jan, geb. Capelle a/d IJssel 6-7-1919.
2. Leendert Abraham, geb. Capelle a/d IJssel 7-11-1922.
- X br Cornelia Sparreboom, geb. Krimpen a/d IJssel 1-3-1900, overl. Poortugaal 23-3-1968, tr. Krimpen a/d IJssel 31-5-1919 Adrianus Prins, geb. Sliedrecht 20-3-1890.
Uit dit huwelijk:
1. Corry Willy, geb. Rotterdam 5-12-1925.
2. Clasina Helena, geb. Rotterdam 14-12-1931.
3. Adrianus Cornelis, geb. Rotterdam 27-6-1935.
- X bs Johannes Sparreboom, geb. Krimpen a/d IJssel 21-9-1905, aanhouder, tr. Pietje Swaak, geb. Capelle a/d IJssel 17-6-1906.
Uit dit huwelijk:
1. Francina Hendrika, geb. Krimpen a/d IJssel 3-7-1925, volgt XI ca.
2. Leendert Abraham, geb. Capelle a/d IJssel 1-11-1927, volgt XI cb.
3. Anton, geb. Capelle a/d IJssel 4-7-1930.
4. Dirk, geb. Schiedam 15-5-1939, volgt XI cc.
- XI ca Francina Hendrika Sparreboom, geb. Krimpen a/d IJssel 3-7-1925, tr. Jan Molenaar, geb. 20-6-1919, overl. Rotterdam 17-4-1989, zn. van Maarten Molenaar en NN.
Uit dit huwelijk:
1. Maarten, geb. 13-11-1946.
- XI cb Leendert Abraham Sparreboom, geb. Capelle a/d IJssel 1-11-1927, tr. Maria Flaes.
Uit dit huwelijk:
1. Leendert Abraham, geb. Rotterdam 30-5-1946, volgt XII ae.
2. Gerard Wilhelm, geb. Rotterdam 17-1-1952, volgt XII af.
3. Ronald, geb. Rotterdam 21-1-1953, volgt XII ag.
- XII ae Leendert Abraham Sparreboom, geb. Rotterdam 30-5-1946, hoofd informatiecentrum, tr. Rotterdam 25-11-1966 Petronella Frederika van Bebberen, geb. Rotterdam 9-3-1947, directeur, dr. van Johannes Bernardus van Bebberen en Pieterella Johanna Braun.
Uit dit huwelijk:
1. Michèle Eshmé, geb. Rotterdam 6-5-1975.
2. Daniëlle Elaine, geb. Dordrecht 9-12-1976.
- XII af Gerard Wilhelm Sparreboom, geb. Rotterdam 17-1-1952, automonteur, tr. Rosalia Kok, geb. Rotterdam 2-11-1955, kapster, dr. van Herman Kok en Tonia van der Heide.
Uit dit huwelijk:
1. Vivième, geb. Rotterdam 4-4-1986.
- XII ag Ronald Sparreboom, geb. Rotterdam 21-1-1953, onderhoudsmonteur, tr. Schiedam 26-9-1975 Carla Maria Frederiks, geb. Rotterdam 7-7-1954, dr. van Petrus Jozef Frederiks en Grietje Martijntje Willems.
Uit dit huwelijk:
1. Stefan Richard, geb. Rotterdam 16-12-1982.
2. Vincent, geb. Rotterdam 2-2-1985.
- XI cc Dirk Sparreboom, geb. Schiedam 15-5-1939, draaier, tr. Schiedam 3-6-1959 Annie Holleman, geb. Schiedam 14-10-1940, werkster, dr. van Kasparus Andries Barthelomeus Holleman en Hendrika van Wijk.
Uit dit huwelijk:
1. Petra, geb. Schiedam 3-11-1959.
2. Dick, geb. Schiedam 2-12-1963, volgt XII ah.
3. André, geb. Schiedam 2-12-1963, volgt XII ai.

XII ah Dick Sparreboom, geb. Schiedam 2-12-1963, stoffeerder, tr. Schiedam 17-6-1988
Geraldine Christine Slavenburg, geb. Schiedam 1-5-1964, kapster, dr. van
Gerardus Slavenburg en Nel Pil.

Uit dit huwelijk:

1. Shirley, geb. Schiedam 24-12-1988.
2. Denise, geb. Schiedam 22-5-1990.

XII ai André Sparreboom, geb. Schiedam 2-12-1963, reiniger, tr. Schiedam 11-10-1991
Yvonne Riepsaame, geb. Rotterdam 1-11-1963, adm. medewerkster, dr. van Louis
Hendrik Riepsaame EN Adriana Johanna Hoos.

Uit dit huwelijk:

1. Melvin, geb. Schiedam 26-5-1993.

Hier begint bijlage 16.

VIII ae Johannes Sparreboom, geb. Ridderkerk 29-12-1820, arbeider, overl. IJsselmonde
13-2-1876, tr. (1) IJsselmonde 4-4-1851 Pietertje van Nugteren, geb.
IJsselmonde, overl. IJsselmonde 16-2-1870, dr. van Jan van Nugteren en Teuntje
Kranendonk.

Uit dit huwelijk:

1. Geertruy, geb. IJsselmonde 7-9-1851, volgt IX aj.
1. Teuntje, geb. IJsselmonde 9-11-1852, overl. IJsselmonde 1-1-1853.
3. Jan, geb. IJsselmonde 17-8-1854, volgt IX ak.
4. Pieter, geb. IJsselmonde 13-2-1857, overl. IJsselmonde 22-9-1857.
5. Teuntje, geb. IJsselmonde 28-12-1859, overl. IJsselmonde 11-2-1860.
6. Pieter, geb. IJsselmonde 19-4-1861, overl. IJsselmonde 13-5-1861.
7. Johannes, geb. IJsselmonde 27-4-1865, overl. IJsselmonde 31-5-1865.

Johannes Sparreboom, tr. (2) IJsselmonde 28-4-1871 Marrigje van Vliet, geb.
Capelle a/d IJssel, overl. IJsselmonde 12-4-1875, dr. van Dirk van Vliet en
Sijgje Langstraat.

IX aj Geertruy Sparreboom, geb. IJsselmonde 7-9-1851, tr. (1) Ridderkerk 3-12-1875
Pieter van Dijk, geb. Ridderkerk 6-10-1849, ijzerwerker, overl. Ridderkerk
4-2-1889, zn. van Antony van Dijk en Jannigje van den Findert.

Uit dit huwelijk:

1. Pietje, geb. Ridderkerk 12-9-1874.
2. Antonia, geb. Ridderkerk 15-2-1876, overl. Ridderkerk 3-4-1876.
3. Jan, geb. Ridderkerk 14-2-1880, overl. Ridderkerk 2-8-1880.
4. Jan, geb. Ridderkerk 5-8-1881.
5. Antonie Johannes, geb. Ridderkerk 4-6-1883, overl. jong.
6. Antonie Johannes, geb. Ridderkerk 27-8-1884.

Geertruy Sparreboom, tr. (2) Ridderkerk 21-11-1890 Hendrik den Breejen, geb.
Puttershoek ca. 1860, arbeider, zn. van Gerrit den Breejen en Anna Meijer.

IX ak Jan Sparreboom, geb. IJsselmonde 17-8-1854, scheepmaker-plaatwerker, overl.
IJsselmonde 24-11-1925, tr. Capelle a/d IJssel 28-8-1880 Klazina van Genderen,
geb. Capelle a/d IJssel 15-6-1859, overl. IJsselmonde 3-3-1927, dr. van
Nicolaas van Genderen en Trijntje de Ruiter.

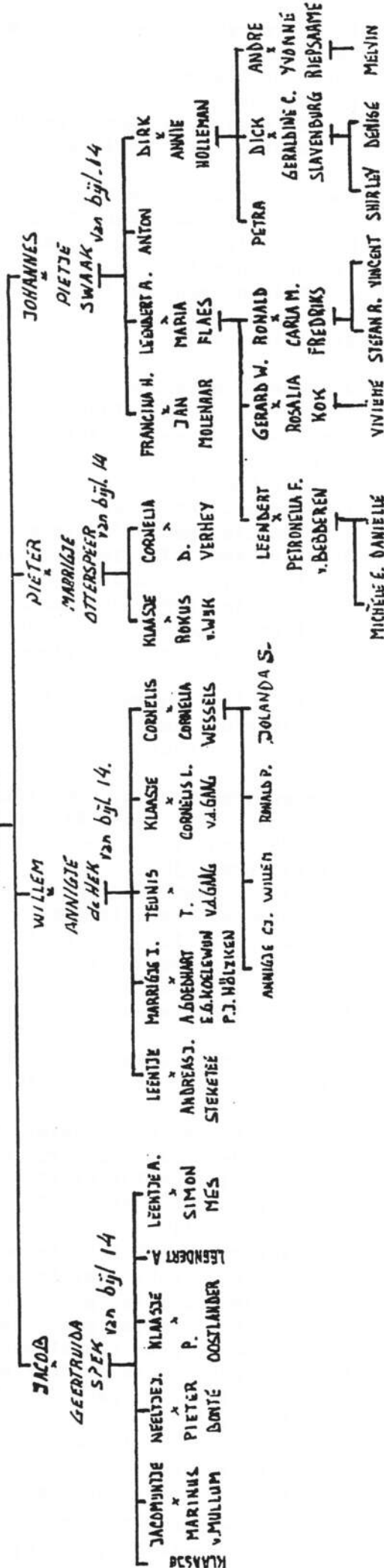
Uit dit huwelijk:

1. Pietertje, geb. IJsselmonde 24-7-1881, volgt X bt.
2. Nicolaas, geb. IJsselmonde 17-1-1883, volgt X bu.
3. Dirkje Trijntje, geb. IJsselmonde 7-1-1886, overl. IJsselmonde 22-8-1886.
4. Dirkje Trijntje, geb. IJsselmonde 16-7-1887, volgt X bv.
5. Johannes, geb. IJsselmonde 10-1-1889, volgt X bw.
6. Jan, geb. IJsselmonde 1-8-1891, grondwerker, overl. Vlaardingen 4-6-1974.
7. Cornelis Arâe, geb. Capelle a/d IJssel 2-10-1894, overl. IJsselmonde
19-1-1919.
8. Maarten, geb. IJsselmonde 10-12-1897, volgt X bx.
9. Leendert, geb. IJsselmonde 10-1-1902, overl. IJsselmonde 12-11-1921.
10. Trijntje, geb. IJsselmonde 31-5-1904, overl. Rotterdam 9-11-1986, tr.

IJsselmonde 3-3-1927 Frederik van Cappellen, geb. Schiedam 22-7-1902,
metaal draaier, overl. Ridderkerk 22-1-1977, zn. van Willem van Capellen
en Johanna van Leerdam.

JAN PIETERZ. x GEERTRUY HENDRICKS VAN MULLUM

PIETER
x
KLAARTJE
HUIZER
LEENDERT
KLAZINA
van den BERG
PIETER
x
GEERTRUY
MOOG
LEENDERT
SYGJE
v. IJLEN
LEENDERT A.
KLAASJE
WESTERHOEK

EEN SPARREBOOM SCHREEF DE REDACTIE:
„MIJN VADERSCHAP SCHEELDE EEN FRACTIE.
DIE ENIGE MAAL
MISLUKTE TOTAAL
DOOR 'T SCHOMMELEN VAN ONZE TAXI ”

Familieblad

Sparreboom

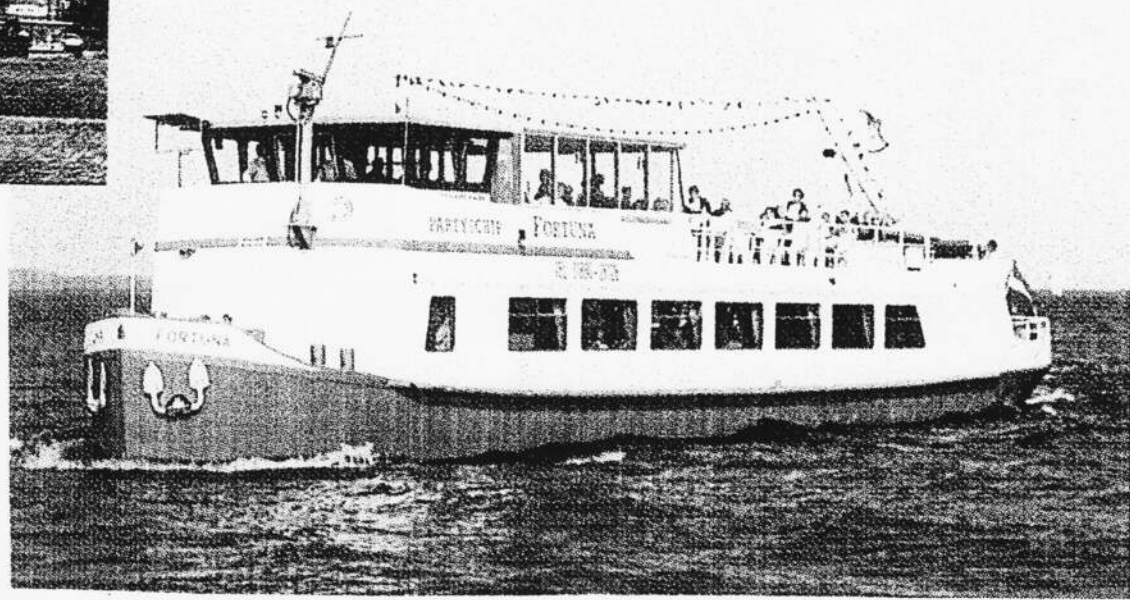
Jaargang 8 afl. 2

augustus 1997

DAAR BIJ DIE MOLEN....

..... gaan wij op 4 oktober a.s. aan boord van
partyschip "de Fortuna" voor onze jaarlijkse
familie-happening!

ZOMERNUMMER MET O.A.

*** FAMILIEREÛNIE '97 * FAMILIEBERICHTEN * PROMINENTEN-
KABINET * LOF DER ZOTHEID? * LUCHTDOOP * SPARREBOMEN
IN HET NIEUWS * GESCHIEDENIS VAN HET SCHRIFT (SLOT) *
SPARREBOMEN VAN TOEN * SPARREBOOMPJES * GENEALOGIE ***

FAMILIESTICHTING SPARREBOOM (opgericht 26 januari 1990)

Ere-Voorzitter: Gerrit Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

BESTUUR

Voorzitter: Trudy Schipper-Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Secretaris: Mr. Carlo Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Penningmeester: Jaap Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Genealoog: Miep Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Alle genealogische gegevens vallen onder verantwoording van de genealogen Miep en Jan Sparreboom, tenzij anders vermeld.

Redactie familieblad: Kees Sparreboom

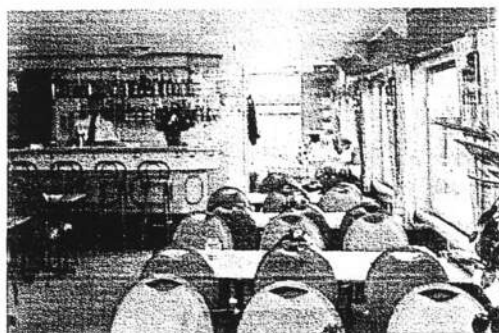
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Ingrid Daas-Sparreboom

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Dit Familieblad is het orgaan van de Familiestichting Sparreboom en wordt gratis verstrekt aan de donateurs.

Nieuwe donateurs kunnen zich opgeven bij de secretaris en hun donatie overmaken op gironr. 2792447 t.n.v. Familiestichting Sparreboom (voor 1997 f 25,=) onder vermelding van naam en adres.

Beste Sparrebomen.

Zoals beloofd treft u op deze pagina's alle informatie aan omtrent onze familiedag op zaterdag 4 oktober 1997.

Dat wij deze dag met een veelbelovende boottocht vanuit Spijkenisse willen invullen, zal intussen alom bekend zijn.

De aanlegplaats van het partyschip "de Fortuna", waar u om half 11 wordt verwacht, bevindt zich naast de Elementenweg, dicht bij het centrum en tegenover de zeer in het oog lopende molen "De Eendracht" (zie kaartje).

Voor de goede orde een overzicht van hetgeen u kunt verwachten:

10.30 uur: welkomst koffie met cake voor rekening van de familiestichting (uw 2e kopje koffie is voor eigen rekening)

11.00 uur: vertrek voor de vier uur durende rondvaart (Oude Maas-Dordrecht-de Noord en de Nieuwe Maas langs Rotterdam met zijn city skyline en havens)

Tijdens de rondvaart kunt u naar eigen keuze d.m.v. consumptiebonnen uw bestellingen doen aan de bar. Rond half één (12.30 uur), na Trudy, Jan Genealoog, muziek en talloze vergezichten gaan we aan tafel voor de lunch (een uitgebreide koffietafel).

In hoeverre er na de maaltijd behoefte is aan entertainment weten we natuurlijk niet. Rotterdam met zijn havens en zijn bruggen is zo boeiend dat wij gemeend hebben daar niet zo'n punt van te moeten maken. In ieder geval hebben wij, indien er sparrebomen zijn die boordvertier willen, iets achter de hand.

Rond 3 uur (15.00 uur) zal het partyschip weer afmeren in Spijkenisse. U kunt naar huis, u kunt ook nog naar het zeer nabijgelegen winkelhart van Spijkenisse voor uw laatste week-end boodschappen.

Wij van het bestuur verwachten dat de 4e oktober 1997 voor alle deelnemers een succes zal worden.

Op 20 juli jl. waren er al 62 inschrijvingen binnen. Wilt u nog mee, maak dan snel het bedrag van f 25,- over aan onze penningmeester. En mocht u mee willen zonder gebruikmaking van de lunch, dan betaalt u niets. Maar bericht ons tijdig uw deelname! Aanmeldingen tot en met 5 september (of als er 100 deelnemers zijn).

Tot ziens op 4 oktober!

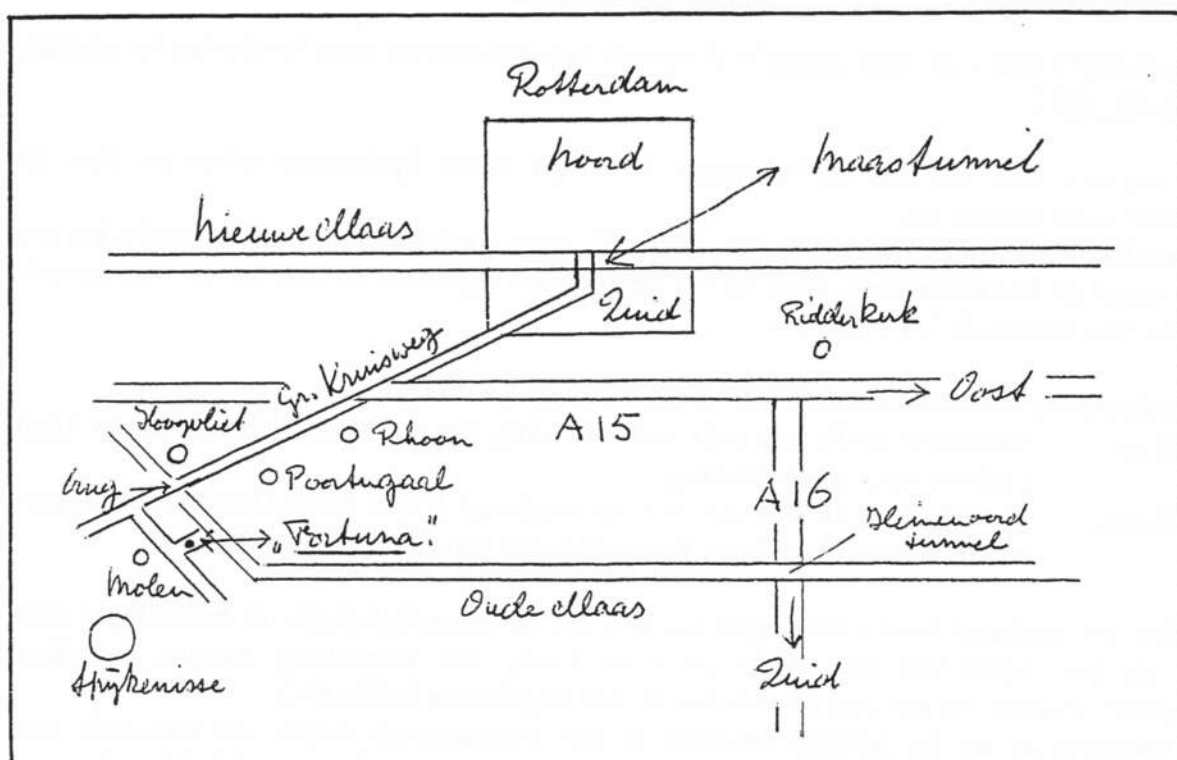
Routebeschrijving

Spijkenisse is, zoals de meeste steden, op een aantal manieren bereikbaar. Als u met de auto uit noord komt is het i.v.m. de havenlocatie aan te raden om vanuit Rotterdam-Zuid, na de Maastunnel, via de Dorpsweg en de Groene Kruisweg te rijden (gaan in elkaar over). U rijdt dus direkt na de Maastunnel bovenlangs naar rechts richting Europoort.

U passeert Rhoon, Poortugaal, Hoogvliet (totaal ± 10 km.) en pas na de Spijkenisserbrug verlaat u de Groene Kruisweg en gaat u bij het eerst stoplicht naar links.

U ziet dan rechts, na ± 200 mtr., de molen. Schuin er tegenover ligt "de Fortuna", met bijbehorende parkeerplaats.

Komt u uit Oost of Zuid, dan moet u "Europoort" aanhouden. U komt op de ringweg Zuid (A15), u neemt afslag Rhoon, en daarna geldt ook voor u bovenstaande route.

Het bereiken van het partyschip met openbaar vervoer is eenvoudig, want wij in Spijkenisse hebben de Metro vanuit Rotterdam. Uitstappen station "Centrum" en om u heen kijken of u de molen ziet (loopafstand).

Rederij "Fortuna". Elementenweg-Spijkenisse
 boordtelefoon 06-527 46 629

FAMILIEBERICHTEN

Geboren

Op 1 april (!) van dit jaar diende zich bij Jacques Verweij en Harriët Sparreboom een welkom en lief lentekind aan, dat de naam kreeg van "Stijn Gerrit".

Jarig

Op 26 april jl. werd An van Dijk-Sparreboom 90 jaar.

Adriaantje Sparreboom, geb. Rotterdam 26-4-1907, tr. Rotterdam 6-7-1927 Simon van Dijk, geb. Rotterdam 18-01-1904, slachter, overl. Rotterdam 6-11-1962.

Heeft 3 dochters.

Woont in [REDACTED]

Op 12 mei in de Dordtenaar:

Ma Slingerland
12-05-1947

Pa Sparreboom
12-05-1937

Het is misschien wat raar
zij vormen niet eens een paar
maar er zijn twee vriendinnen
die moeten weer iets verzinnen
om deze bijzondere mensen
het allerbeste voor de toekomst te wensen.

Angelique + fam.

Ingrid + fam.

Aardig voor ons blad, leek mij, omdat
bijgaande felicitaties door Ingrid en een
vriendin waren geplaatst.

Ingrid Daas-Sparreboom (redactrice)
feliciteert haar vader Wim en de vriendin
haar moeder. Beiden een kroonjaar op
dezelfde dag!

Toevalstreffer.

Geslaagd

Gemini College Ridderkerk - MAVO
Mercatuscollege Rotterdam - VBO-handel
Develsteincollege Zwijndrecht - HAVO
Erasmiaans Gymnasium Rotterdam

Marcel Sparreboom
Tamara Sparreboom
Sebastiaan Sparreboom
M. Sparreboom

Overleden

Schiedam 28-05-1997 Durfina Overdelinde-Sparreboom 51 jaar

Spijkensisse 10-07-1997 Pieter Sparreboom ruim 89 jaar

PROMINENTENKABINET

Zondag 3 augustus om 14.00 uur afgesproken met Jaap Sparreboom (penningmeester) voor een interview ten behoeve van de rubriek "Prominentenkabinet" in ons familieblad. Bescheiden als Jaap is, zag hij dat aanvankelijk allemaal niet zo zitten.

"Wat moeten ze met mijn verhaal, die andere Sparrebomen?" verzuchtte hij aan het slot van de laatste bestuursvergadering, "is dat nou echt zo nodig?"

Welnu, ik vond dat alle Sparrebomen in het land en elders best iets meer mochten weten over de man, die al vanaf het prille begin zo nauwgezet de financiële perikelen der stichting goed op een rijtje heeft.

Na wat over en weer gepraat tenslotte zwichtte Jaap. Ik kon een keer langskomen. (Dat had ik trouwens toch wel gemogen, ook zonder enig doel, want Jaap en Ciska zijn gastvrije Delftenaren).

JAAP (RECENT)

Vandaag dus naar Delft. Moet eerst naar een andere afspraak. Verwachtte dat die eerste uit zou lopen. Deed hij niet. En dus heb ik een uur over om nog eens doodkalm door het centrum van de oude Prinsenvstad te dwalen. En opnieuw weer die ervaring dat het er anders is. In Delft loopt men niet, men slentert slechts, of men zit er. Omdat de binnenstad met zijn grachten en sierlijke gevels je intoomt, tot rust dwingt.

Vanaf de Markt aan de voet van de Nieuwe Kerk langs de Waag en via de Korenmarkt naar de Oude Kerk. Daar tegenover, weet ik, bevindt zich de Prinsenhof, en de Prinsenhof heeft een mooie, stille tuin met drie banken.

Op een van die banken moet ik weer aan het kogelgat denken, daar ergens achter de verweerde gevel. Die door wijsvingers uitgesleten, nu met glas beschermde getuigenis van het gedenkwaardige feit dat hier in 1584 de vader des vaderlands onverhoeds werd neergeschoten. Balthasar Gerards, weet u het nog? Is ook niet best aan zijn endje gekomen.

Tijd om naar Jaap te gaan.

Ik rijd naar de J.J. Slauerhofflaan in Delft-Zuid en bel aan. Er wordt direkt opengedrukt. Geen stem door de intercom van: "Wie is daar?" Nee, ik word gewoon verwacht en ik kan gewoon zonder commentaar naar de achtste verdieping. Tekenend toch, voor een man die zijn zaakjes in orde heeft?

Ciska zit op het ruime balkon, met een schaalje kersen en met een riant uitzicht op het zuiden. Over het dak van de Makro zie je in de verte de Rotterdamse skyline, die rechts overgaat in de masten van het Europoortgebied.

We drinken koffie en besluiten dat vanwege het aangename weer (Erwin Kroll had anders beloofd, maar Erwin weet ook niet alles) het interview op het balkon moet gaan plaatsvinden.

Jaap (Jacob) Sparreboom is op 23 augustus 1925 geboren te Rotterdam, in de Riederstraat.

Hij heeft een één dag oudere tweelingzus, "en dit verschil", zegt Jaap, "heeft nooit een nadelige rol voor mij gespeeld". Jaap herinnert zich de crisisjaren van voor 1940, waarin ook zijn vader zonder werk kwam.

"Mijn vader werkte bij Piet Smit, als machine-bankwerker. Daar werkten trouwens praktisch alle Sparrebomen uit de omgeving. Een staking zorgde er voor dat hij op staande voet werd ontslagen, maar nog voor het uitbreken van de oorlog was hij alweer aan de slag".

Jaap gaat in 1931 naar de lagere school. Van doorleren is geen sprake, want, zo beweerde Jaap's vader: "Een goede vakman verdient uiteindelijk meer dan een kantoorbediende". Ik vraag: "Waarom dan toch naar de Mulo? Want dat heb je mij ooit verteld".

Mulo

Jaap: "Omdat ik na het G.L.O. te jong was voor de ambachtsschool. Daarvoor moest je toen twaalf en een half jaar oud zijn. Naar de Mulo dus, en toen ik na het eerste jaar oud genoeg was, kon ik niet geplaatst worden. Wil je nog koffie?" Ik wil nog koffie.

Als Jaap zich terugtrekt fluistert Ciska mij toe: "Na de Mulo heeft hij ook nog de avond HBS gedaan. Dat zegt hij niet, uit bescheidenheid. Maar Jaap is een doorzetter. Altijd geweest. En de avond HBS was toen niet niks".

Jaap is er weer. Met koffie en koek. Hij lijkt zijn schroom wat te hebben overwonnen, en zonder impulsen mijnerzijds vertelt hij: "Veertien was ik, toen de oorlog uitbrak. In oktober '44, op mijn negentiende, ben ik door de bezetter van mijn bed gelicht. Algehele uittocht, lopend naar Waddinxveen, naar Utrecht en naar Amersfoort. Vandaar zowaar met de trein naar Arnhem. Daar heb ik tot aan de bevrijding gewerkt. En toen kon ik niet terug naar mijn oude baan van vertegenwoordiger. Ik had in de verfranchise gezeten, bij Vettewinkel, en van dat bedrijf was weinig over. 't Werd voor mij een functie bij het Militair Gezag".

"Wat is dat?"

"Eigenlijk een overkoepelend orgaan van militaire naar niet-militaire regering. Administratief medewerker, op het secretariaat in het Rotterdamse standhuis aan de Coolsingel".

"Een tijdelijke baan dus".

"Ja, en daar zat ik niet mee, wat werkaanbod was er genoeg. Na tien maanden Militair Gezag ben ik in Hoek van Holland begonnen, bij een sigarenwinkelier die ook nog een banketwinkel en een ijsalon runde. Ik was er intern, maar toen op een dag de vrouw van de baas moest bevallen, was ik mijn onderkomen kwijt".

"En je ruimde het veld?"

"Ik ruimde het veld. Kwam terecht bij de beschuit- en koekfabriek van "Stereo", in de Rotterdamse Gouvernestraat. Dat was 1947. In feite maakte ik daar voor 't eerst pas goed kennis met het expeditiegebeuren. Heeft geduurd tot 1953. En toen werd het bierbrouwer Heineken. In die periode speelde ik met de gedachte zelf iets op poten te zetten. 't Was 1955, Ciska kende ik toen al. Die zag het zelfstandig zijn niet zo zitten. Zij vond dat ik mij alle sores van de kleine ondernemer niet op mijn hals moest halen. En eigenlijk had ze groot gelijk, want Heineken betaalde niet slecht. Bovendien had ik er goede vooruitzichten. Ik ben dan ook opgeklommen van assistent tot chef-expediteur".

Jaap klimt uit zijn stoel en voorziet ons en zichzelf van een frisdrank.

"Hoe heb je Ciska leren kennen?"

"Vertel jij maar", zegt Jaap tegen zijn vrouw.

Ciska: "Dat is geweest ...ja, in 1955. In de kerk. Was een noodgebouw, want de Morgensterkerk aan de Slinge (Rotterdam-Zuid) stond nog in de steigers". Ze lacht even. "Jaap is altijd een man van de klok geweest, en ik kwam nogal eens te laat. Ook in de kerk. Zelfs de dominee kende mijn kwaal.

1959

Die wachtte keurig het moment af waarop ik in de volle zaal langs de kansel (kon niet anders) naar mijn plaats liep. Dan pas, als ik gezeten was, stak hij van wal en begon hij de dienst. En Jaap, vanaf zijn stoel, zag mij, en ik zag Jaap, met naast zich stevast een meisje dat het moest zijn. Maar ze was het niet. Dat bleek toen Jaap, die destijds huisbezoeken aflegde, opvallend vaak bij mij thuis aanbelde.

In 1959 zijn wij getrouwd, in de Morgensterkerk".

"Groot feest?"

"Nou nee. Heel simpel hoor, zoals gebruikelijk in die tijd, met de receptie thuis. Maar wél een huwelijksreis van veertien dagen. Met achterlating van mijn bruidsboekje, onder zorgzame hoede van mijn moeder".

In 1962 werd dochter Karin geboren, Ellen volgde in 1964.

Tot 1972 hebben Ciska en Jaap met hun beide kinderen in een bedrijfswoning van Heineken in den Haag gewoond. Jaap's werk kreeg een ander karakter toen hij overstapte naar een drankenhandel, ook van Heineken, en ook in den Haag. "Dat duurde tot je pensioen?" "Nee hoor. In 1978 weer van baan veranderd. Dat werd de functie van administrateur op de afdeling "loopbaanontwikkeling". Een en ander betekende dat ik in één jaar een totaaladministratie binnen de afdeling had opgezet. Resulteerde voor mij in "Afdeling-medewerker". Zelfs nog de cursus personeelszaken I.S.W. gedaan. En toen in 1986 in de VUT".

"Maar nu de familiestichting. Hoe raakte je daar in verzeild?"

Jaap: "Via mijn zus. Die organiseerde avondjes met nichten. Noemde ik nichtenavonden, maar dat moet je niet opschrijven, want dat lijkt op iets wat ik niet bedoel. Toen er ook neven bij kwamen werden het "familie-avonden".

Jan Sparreboom, de genealoog, toen al van de partij en bezig met het vormen van een bestuur voor de stichting, zag in mij de penningmeester die nog ontbrak. Ik heb toegestemd, en penningmeester ... ik ben nu twee en zeventig, en ik ben het nóg".

"Tot onze grote vreugde", beken ik eerlijk.

We kletsen nog wat na. Om half vier die zondagmiddag neem ik afscheid van Ciska en Jaap. Met in mijn tas de aantekeningen over een Sparreboom die het vanaf het eerste uur tot aan vandaag nog nooit heeft laten afweten.

LOF DER ZOTHEID?

Misschien kent u dat gevoel.

Het gevoel dat mij althans, niet dagelijks, maar toch regelmatig bekruipt.

Op een willekeurige dag plof je na gedane zaken op de bank van Sandersmeubelstad. Morres mag ook (Ikea is sinds Youp van 't Hek wat twijfelachtig), en je kijkt naar de lucht. Met of zonder wolken, maar precies het weertype zoals de weerman eergisteren al voorspeld had. Je staart wat en voor je 't weet zweven dagdromen en mijmeringen de dagelijkse rompslomp uit je hoofd.

En zo af en toe komt bij mij dan het gevoel naar boven dat de hedendaagse wereld steeds jachtiger en gejaagder lijkt te worden. Wat is er met de romantiek gebeurd?

Vroeger is dood en het was bij lange na ook niet alles. Maar één ding was er wél, en dat was tijd.

Je ging naar iemand toe of schreef een brief als je hem of haar iets te melden had. Met al onze tijdbesparende apparatuur van nu, is de meest uit de mond komende zin: "ik heb geen tijd". Of: "even dan, want ...". Het ligt in elke mond bestorven.

Tijd is als geld. Hoe meer men er van heeft, des te vrekiger wordt men.

De komst van de telefoon was destijds al iets dat ongelofelijk tijdbesparend was. Je hoeft nergens langs je belt. Máár ... je moest er toch nog even voor gaan zitten ... even de tijd nemen.

Ook dat is nu voorbij.

Als je geld had, stond je in hoog aanzien en dat is nog steeds zo. Er is echter een nieuwigheid bijgekomen: wie "geen tijd heeft", heeft het helemaal gemaakt. Wie geen tijd heeft, is iemand.

Als men geld heeft, kun je dat meestal zien. Maar hoe zie je of iemand tijd heeft of niet.

Met de komst van de zaktelefoon is deze onzekerheid weggenomen. Om tante Dorien te bellen, hoef je niet meer de tijd te nemen. Je hoeft er niet meer voor te gaan zitten. Er is nog één minuut over voor de bus komt en tantetje heeft al zolang niets meer van je gehoord. Tegen de haltepaal hangend toets je haar nummer in. Ze is dolblij met de getoonde belangstelling, al kunnen haar doof wordende oren het gesprek moeilijk volgen; vanwege het langs vliegende verkeer dat ook door de hoorn meebrult.

Met: "Sorry tante, de bus komt eraan", maak je een eind aan iets dat amper begonnen is. En tante, ver in de tachtig, vraagt zich af wat de bus in godsnaam te maken heeft met een telefoongesprek.

Zo mijmer is weleens. U ook?

Maar het leven gaat door. Ik pak tas en geld en ren nog even naar de supermarkt. Om deze tijd is het niet druk, zodat ik mijn tijd ... sorry, nu begin ik ook al.

Bij het groentenvak sta ik een poosje in dubio. Die lust dit niet, die dat niet en ik heb trek in ...

"Hoi, met mij ...", hoor ik pal naast me.

Wat verwezen kijk ik op en zie een meneer staan. De klepbak (lees: zaktelefoon) tegen zijn hoofd gedrukt.

"De bonen zijn niet meer in de aanbieding", mompelt hij met een spijtig gezicht.

"....."

"Dat wel, maar daar heb ik op 't moment niet zo'n trek in".

"....."

"Hm, nou die zie ik hier zo gauw niet. Wat dan?"

"....."

"Driëvijsennegentig. O.K., eten we dat. Ben je bijna klaar bij de bakker? Goed, zie ik je bij de auto. Moorkoppen? Ja, doe maar. Goed. Tot zo!"

De klepbak wordt opgeklapt en in de borstzak van 't colbert geschoven. Fluitend pakt de man een hagelwitte bloemkool. Driëvijsennegentig.

Een Greenpoint bij 't groentenvak, daar zie ik nog wel humor in. Maar verder? Handig? Idioot? Ziet u wat ik bedoel?

Vanwege zomerkriebels loop ik een week later te sjouwen met een tas vol reisfolders. Langs mij fietst een fietser en op het moment dat hij mij passeert, hoor ik hem praten.

"Gek zeker", denk ik, "of dronken of stoned".

Als ik kijk, blijkt ook deze fietser te behoren tot het steeds groter wordende leger van "even laten zien hoe interessant ik ben".

Op dat moment rijdt de bus voorbij. De fietser schreeuwt nu in de telefoon.

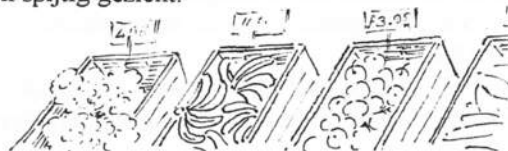
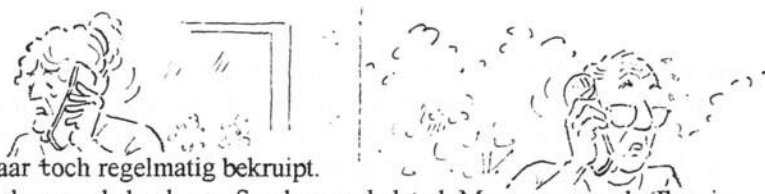
"Gek", denk ik, "èn onbeschoft".

Thuis gekomen stapel ik het kilo's wegende reisgenot op de salontafel en neem plaats op de bank. Nee, niet die en ook niet van Ikea.

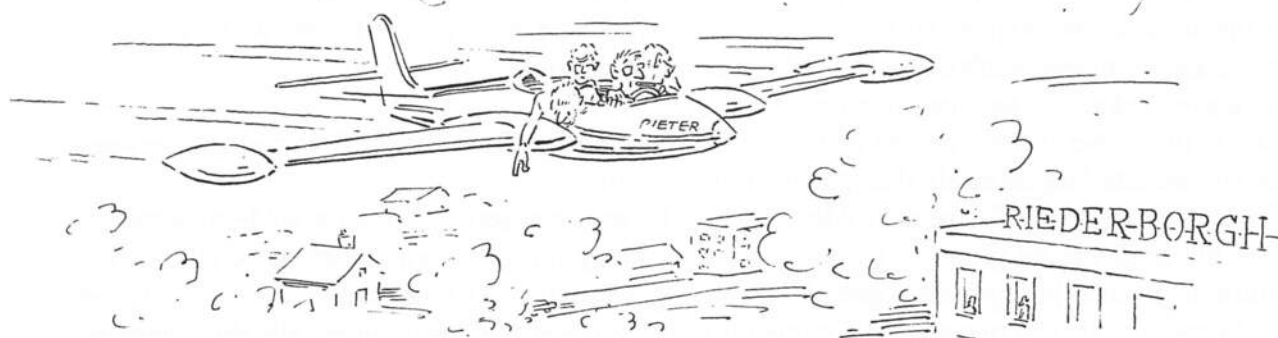
Glaasje witte wijn.

Ik kijk naar buiten, naar de Hollandse Zomerlucht, die voor de zoveelste keer regen in petto heeft.

Mijmer over zonnige stranden, pittoreske dorpjes, files, zaktelefoons en zelfs over vrede.

LUCHTDOOP

Voor de meeste Hollanders is vliegen de gewoonste zaak van de wereld geworden.

Vroeger, en nu spreek ik van de vijftig- en zestiger jaren, maakte je nog wel indruk met een KLM-retourtje Londen, tegenwoordig ben je heel gewoon bezig als je in de zomervakantie Indonesië "doet". Het enige probleem is dan: "Hoe kom ik al die saaie uren daarboven - er naar toe en terug - door?"

Mijn vader, intussen hoogbejaard, had tot aan deze zomer nooit gevlogen. Wel veel gereisd, ooit een aantal jaren de wereldzeeën bevaren, maar vliegen, nee, dat niet.

"Zou je nog in een vliegtuig durven stappen?" vroeg ik hem het afgelopen voorjaar.

"Waarom niet?" zei hij, "waarom zou ik nou niet durven vliegen?"

Dat wist ik bij nader inzien eigenlijk ook niet goed, daarom boekte mijn zoon Carlo, eerste inspirator van de onderneming, een rondvlucht boven Rotterdam en omgeving voor drie personen.

Toen ik mijn vader belde om hem te zeggen dat zijn luchtdoop zich binnen afzienbare tijd zou voltrekken, verwachtte ik van zijn kant toch wel enig tegengas.

Maar daar was geen sprake van. "Leuk", zei hij, "waar gaan we heen?"

"Zomaar wat dwarrelen boven Rotterdam".

"En dan weer terug?"

"Dat denk ik wel. Boven blijven is nog niemand gelukt".

De zaterdag waarop het allemaal moest gebeuren, was er een van doorsnee makelij: een loodgrijze lucht met openingen die gegarandeerd het onderspit zouden delven.

We stonden achter een hek van het vliegveld Zestienhoven op onze beurt te wachten.

De wind was er zo onaangenaam dat we besloten het rondvluchtenkantoortje binnen te stappen om te zien of we misschien wat eerder mochten.

Dat kon, want verstandige mensen maken alleen rondvluchten bij mooi weer.

Nadat de vriendelijk ogende piloot (die er overigens uitzag als een man die op zijn vrije zaterdag op de valreep nog even door zijn vrouw voor een vergeten boodschap naar Albert Heijn was gestuurd) ons met veel kunst- en vliegwerk in zijn piepkleine propellervliegtuigje had geperst, mochten we tot onze verbazing onze voorkeur uitspreken.

"Ridderkerk", zei mijn vader zonder aarzeling, "de Riederborgh".

"Zeker een bejaardenhuis", wist de piloot, wellicht vanwege zijn jarenlange ervaring. "Maar Ridderkerk ... daar moet ik wel toestemming voor hebben, want zoals jullie zien zit het weer niet echt mee".

Hij duidde met zijn hoofd westwaarts. De hemel in het westen was bijna zwart. Met in mijn achterhoofd de verwoestende storm die kort daarvoor ons land zo had geteisterd, vroeg ik mij af of we misschien niet beter naar huis konden gaan, maar blijkbaar was ik de enige met sombere bespiegelingen.

De piloot deed via zijn krakerige apparatuur de nodige informatie op, en zowaar: hij kreeg het groene licht voor Ridderkerk.

“We kunnen de bui voor blijven”, zei hij, “tenminste, als we opschieten”.

Bijna nonchalant taxiede hij over het verlaten vliegveld naar de startbaan waar hij, zoals gebruikelijk, moest wachten op het veiligsein vanuit de toren.

Nog even bekeek ik het vliegtuiginterieur.

Zag er uit als het inwendige van een Deux Chevaux die tweemaal het klokje rond was geweest en nog slechts fungeerde als slaappleats voor clochards.

En toen ik de knuppelbediener wilde vragen of hij echt een serieuze poging wilde ondernemen met het ding van de grond te komen, juist toen kreeg hij toestemming om op te stijgen. Dat lukte hem met het grootste gemak. Binnen geen tijd lag Rotterdam onder ons, als een blokkendoos, als een onwerkelijke miniatuurkopie van een stad waarvan wij alle drie nagenoeg elke straat en steeg kenden.

“Daar ben ik geboren”, riep mijn vader, wijzend op de gerenoveerde wijk Feyenoord, “en dat daar is het stadion”.

“Geen twijfel mogelijk”, wisten wij.

Boven Ridderkerk wezen wij de piloot waar de Riederborgh zich bevond. Daar nam hij het bejaardencomplex in drie rondjes, eigenlijk in een benadering die de zich aldaar ophoudende bewoners de stuipen op het lijf zou moeten jagen.

“Zullen ze vanavond opkijken als ze horen dat ik in dat vliegtuig zat”, lachte mijn vader, “en, meneer de piloot, kunnen we ook nog even over de molens van Kinderdijk?”

Kon allemaal. En het weer bleef meevallen.

Echter, halverwege terug, verdwenen we boven Rotterdam-centrum in een gordijn van mist en regen. En daar kwamen we pas weer uit toen het toestel veilig en wel op de landingsbaan neerstreek.

Met een vluchtcertificaat op naam van P. Sparreboom zijn we huiswaarts gekeerd, en eigenlijk alle drie een boeiende ervaring rijker.

Rotterdam, die vertrouwde, gekke, lelijke en tegelijk zo fascinerende stad vanuit hoger sferen is adembenemend.

En zelfs het eenvoudige Ridderkerk, waar op z’n minst de Sparrebomen welig tierden, liet ons niet onberoerd.

Later, tijdens een bezoekje aan mijn vader gevraagd of de Riederborgh-oudjes op de gedenkwaardige zaterdagmiddag in angst hadden gezeten.

“Niets over gehoord”, zei mijn vader een beetje bedroefd. “Hier”, en hij wees op het ingelijste certificaat aan de muur, “als ik dit laat zien weten ze niet eens waar het over gaat. En als er een is die het wel weet wordt er gezegd: Mij niet gezien in zo’n ding!”

De opa van Carlo, mij vader dus, is negen en tachtig. En nog steeds te jong voor een bejaardenhuis.

Geknipt uit het HBG-jaarverslag onder de kop
 "V.O. (vertegenwoordigend overleg), een bloeiend bedrijf".

De hoofduitvoerder

'Belangenbehartiging, daar geloof ik zeker in. In een bedrijfstak waar het van nature om mensen draait, speelt de OR een belangrijke rol. Niet alleen vormen we voor de directie een mooi klankbord, het is ook een uitstekend kanaal om signalen ongecensureerd tot de top te laten doordringen. We zorgen voor de berichten uit de samenleving.'

Roel Sparreboom draait binnen HBW al vijftien jaar mee in het vertegenwoordigend overleg, thans als voorzitter van de ondernemingsraad. In die periode heeft hij de OR zich zien ontwikkelen tot een instituut

dat een zekere invloed heeft. 'Al zou dat wel wat meer mogen zijn. Daarvoor moet je wel beslagen ten ijs komen met steekhoudende argumenten. Dat is belangrijk.

Hoe betrouwbaarder de informatie, des te serieuzer je wordt genomen. Het recht op informatie zegt mij overigens niet zo veel. Soms is het leuk om iets te weten, maar als je er niets mee kan, laat dan maar zitten.'

Sparreboom houdt namelijk niet van ballast. Het moet allemaal wel efficiënt blijven. 'Ik wil niet meer tijd in het VO steken dan strikt noodzakelijk is. Dat betekent gemiddeld tweemaal per maand een dag vergaderen. Mijn werk blijft toch nummer één', aldus Sparreboom. Cruciaal is volgens hem de band die het OR-lid moet kunnen onderhouden met zijn achterban. 'Dat betekent dat je geen mensen voor het VO moet gaan vrijmaken.'

De toegevoegde waarde van de ondernemingsraad straalt volgens Sparreboom vooral terug op de OR-leden zelf. 'Het is een verrijking van je blikveld.' Zo ervaart hij ook zijn afvaardiging naar de COR. Maar ook op centraal niveau is Sparreboom een voorstander van een efficiënte aanpak. 'De COR is een smeltkroes van culturen. Om daar een eenheid van te maken is niet eenvoudig. Maar we zitten daar allemaal als OR-leden. Als we met onze ondernemingsraden efficiënt kunnen werken, dan kan de centrale ondernemingsraad dat ook.'

Uit de krant geknipt

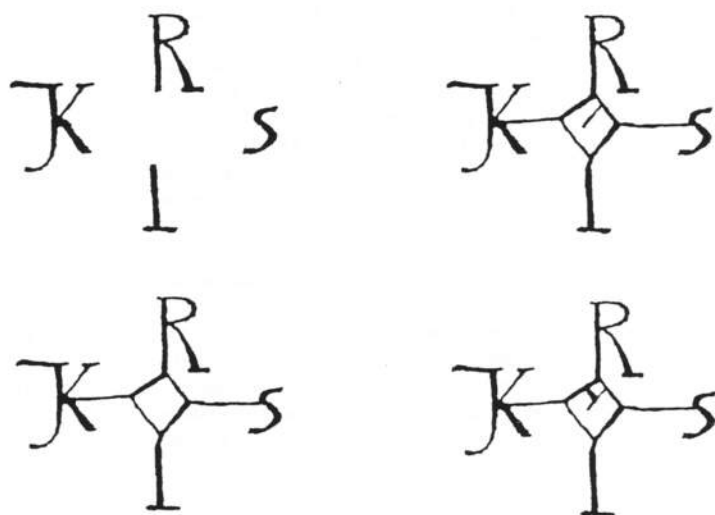
Sparreboom: Opheffbeker

Rotterdam - Wil Sparreboom, lid van BV Het Zuiden, is ongeslagen winnaar geworden van de Opheffbeker. Temidden van bandstoters uit alle klassen behaalde de Rotterdammer twaalf matchpunten en een algemeen gemiddelde van 1.94. Twee spelers eindigden met tien matchpunten. Op basis van een beter percentage eindigde Pieter Schenk (De Maasstad) met 92.5 op de tweede plaats en Piet Rijdsdijk (Boulevard Zuid) met 87.2 als derde.

In de finale om het gewestelijk kampioenschap derde klasse libre is Jan van Rijn uit Zoetermeer met twaalf matchpunten winnaar geworden. Drie finalisten eindigden met tien matchpunten. Onder hen de Rotterdam Hans den Boer, lid van BV Schollebaar, die met een moyenne van 2.68 derde werd.

GESCHIEDENIS VAN HET SCHRIFT (SLOT)

In de geschiedenis van het westerse schrift vindt men twee grote mijlpalen die alle latere ontwikkelingen hebben bepaald; de eerste is de uiteindelijke verwerking van het alfabetische systeem zelf-gebaseerd op fonetische principes-, het eerst bereikt door de oude Grieken en gewijzigd door de Romeinen. De tweede is de 'uitvinding' van de minuskelfamilie van formele schriften, waarvan de Karolingische tak de maatstaf is van één-voud en schoonheid waaraan alle andere schrijfstijlen kunnen worden gemeten

De officiële handtekening van keizer Karel de Grote. Men heeft afgeleid dat de letters die zijn naam vormen (Karolus), in deze stadia zijn gevormd. Onvolledige voorbeelden zijn gevonden die doen vermoeden dat hij zelf slechts de twee laatste merktekens heeft toegevoegd en wel de laatste A in de ruitvormige O.

Aan het rijk van Karel de Grote en de dynastie die hij had gesticht, was tegen het begin van de 11e eeuw een einde gekomen, maar de erfenis van het Karolingische minuskelschrift zou gedurende meer dan vier eeuwen worden overgedragen op elke nieuwe generatie schrijvers. Natuurlijk werden na verloop van tijd kleine wijzigingen en veranderingen aangebracht en het samengedrongen hoekige Gotische schrift dat tegen de 13e eeuw opkwam had niet veel gelijkenis meer met zijn voorganger (de ronde gebogen letters van de school van Karel de Grote).

adnuntiat firmamentum
ies diei eructat uerbum
& nox nocti indicat scientiam
Attendite bouē timentē nē deseri
fessor bouis & in bouē presum
modo expauescet eos qui uolunt
tibi cōmisse. ad exemplum iuste se
ueritatis et correctionis. Sequunt
orōnes sine dominus et sine oremus.

Tegen het einde van de 12e eeuw was het ronde Karolingische schrift zo gecompromeerd dat haast alle rondingen eruit waren verdwenen. Deze voorbeelden zijn uit de 10e, 12e en 14e eeuw.

De ambachtslieden; schrijvers, boekbinders, perkamentmakers, verluchters (deze illustreerden de pagina's) etc. sloten zich vaak aaneen tot streng gesloten gemeenschappen. Rond 1350 hadden de voornaamste branches van het vak vaste vorm gekregen. Ook sloot men zich aaneen tot machtige gilden ter controle en bescherming van hun kostbare 'beroepsgeheim'. Van een schrijver werd verwacht dat hij de verschillende stijlen en schriften, passend bij de verschillende soorten tekst, meester was. Tegen het einde van de 12e eeuw werden de ronde volle vormen van de Karolingische letter steeds smaller gemaakt tot tenslotte bijna alle rondingen waren verdwenen en de samengeperste steile gotische letter haar intrede deed.

Met deze stijl konden veel meer woorden op een bladzijde worden gepropt, vooral wanneer de tekst in twee kolommen werd geplaatst. Men heeft uitgerekend dat een boek in deze stijl slechts éénderde van de ruimte nodig had die was vereist voor de open Karolingische letters van gelijke hoogte. De middeleeuwse term voor dit steile samengepakte boekschrift was 'textus' (van het Latijnse texere, weven). De notarissen en schrijvers van officiële stukken gaven algemeen de voorkeur aan de snellere cursieve versie van deze stijl voor hun documenten waarvan nog vage sporen zijn overgebleven in de beginformule van onze moderne notariële akten.

Aan de hand van het aantal boeken dat bewaard is gebleven, kunnen we vaststellen dat het aanbod van en de vraag naar met de hand geschreven boeken enorm moet zijn toegenomen tussen 1150-1450. Dit neemt echter niet weg dat de ambachtslieden laag werden geplaatst op de maatschappelijke ladder, alleen de boekverkopers verdienden een dikke boterham.

Rond het midden van de 15e eeuw was de stijl die was ontwikkeld door de amateurschrijvers en geleerden, algemeen aanvaard; via cursief schrift in ronde en afzonderlijk gevormde Karolingische letters geleidelijk ontstaan van een cursieve versie die ten slotte werd geaccepteerd als een geheel aparte stijl, het schrift dat we nu de cursief noemen (zwierig). Cursief (schuin gedrukt) stelt de schrijver in staat woord na woord te schrijven zonder tussen de letters zijn pen van het papier op te lichten. Simpel, bruikbaar en praktisch.

Het schrift van Karel de Grote ontwikkelde zich tot cursieve handschriften

De Islam.

De invloed van de Islam op de Europese cultuur heeft een grote rol gespeeld in het proces van secularisatie (wereldlijk maken) van de geleerdheid. Vanaf de 10e eeuw waren pelgrimstochten naar de heilige plaatsen van Jeruzalem mogelijk geweest en de banden waren hersteld tussen die stad en de wetenschappelijke centra van Europa. De herovering van Sicilië en Zuid-Italië door de Noormannen zorgde voor nieuwe banden met de Islamitische cultuur en technologie, en hetzelfde deed de aanwezigheid van het Moorse Spanje aan de zuidelijke rand van Europa. In 1085 riep Alfonso VI zich uit tot de keizer van Spanje met zowel Islamitisch als Christelijk ceremonieel, en de school van Toledo groeide uit tot een centrum van geleerdheid in exacte wetenschappen en geneeskunde gebaseerd op voorbeelden van de Arabieren die in dat opzicht al veel verder waren ontwikkeld dan wie dan ook in Europa. Uit de wijsbegeerte, wetenschap en mythologie van Griekenland waren door Islamitische geleerden vertalingen gemaakt in het Arabisch toen de Arabieren in 642 de Griekse koloniën in Egypte hadden bezet.

Het was te danken aan hun voorgedij over de klassieke Griekse cultuur dat deze werd overgebracht naar de middeleeuwse universiteiten en kathedraalscholen van West-Europa. De Arabieren brachten niet alleen oude wetenschap, maar ook nieuwe technologie, aan hen danken we het papier, een kunst die ze zich meester maakten van de Chinezen.

Johannes Gutenberg

Het gedrukte boek.

De omvang van het lezend publiek en daarmee ook de markt voor hen die anderen de kunst van het lezen en schrijven wilden bijbrengen, onderging een enorme uitbreiding door de komst van het gedrukte boek. In 1457 werd te Mainz met drukletters een psalmboek vervaardigd door Johannes Gutenberg (1390-1465). In 1522 werd het eerste gedrukte schrijfboek een feit, waarin de maker het publiek voorspiegelde dat het zijn favoriete schrijfstijl 'in enkele dagen' kon aanleren, als dit inderdaad zo eenvoudig zou zijn geweest hadden er door de tijden heen niet zoveel analfabeten geweest. En gedurende de volgende vijftig jaar publiceerden een hele horde van navolgers en concurrerende schrijfmesters dienovereenkomstige werken.

lūtas ei⁹: et in lege eius meditabit die ac
node. Et erit tanq̃ lignū qđ plātānū iste
senis deursus aq̃e: qđ fructū suū dabit in
tpe suo Et foliū ei⁹ nō defluet: ⁊ oīa q̃cūq̃
faciet p̃sperabūt. Nō sic impij nō sic sed
tanq̃ pulvis quē p̃icit ventus a facie terre
⁊ den non resurget in iudicio: nec

Een pagina van het in
1457 te Mainz met druk-
letters vervaardigde psalm-
boek.

De werken waren bestemd voor een publiek dat inmiddels vertrouwd was geraakt met de antieke lettersoorten en met de cursieve gotische schriften. En samen met de voorbeelden van de pauselijke en diplomatieke documenten zelf verspreidden deze stijlen zich door geheel Europa.

De schrijvers beperkten zich niet tot de humanistische Romeinse en kanselarijsschriften, maar naast de zakelijke handschriften van de kantoren en de officiële van de notarissen brachten sommige ook het Hebreeuwse, Griekse en Arabische alfabet alsmede sier-schrift. Er schijnt heel wat naijver geweest te zijn tussen de diverse schrijfmeesters over de verdiensten van hun systemen, en heel wat broodnijd.

Rond 1560 stelde een verbetering in de boekdrukkunst de drukkers in staat voortaan te werken met gegraveerde koperen platen die groot genoeg en kwalitatief uniform (gelijk) genoeg waren om geschikt te zijn voor het graveren van met de hand geschreven schriften en die een veel strakker en zuiverder lijn opleverden dan met hout mogelijk was. Deze methode beïnvloedde het persoonlijk handschrift vierhonderd jaar lang. Vanwege de sierlijke krullen die zo populair bleken bij de schrijfmeesters.

*Jan van den Velde: Spiegel der Schriftkonste,
Rotterdam 1605*

Edward Johnston.

Edward Johnston (1872-1944) studeerde als jongeman met tegenzin medicijnen en hield zich in zijn vrije tijd bezig met het kopiëren van manuscripten in het Britisch Museum, af en toe ook enkele eigen nieuwigheden brengend. Nauwgezet onderzoek van oude technieken van de schrijfkunst bracht de fijne kneepjes van het vak die eeuwen lang verloren waren geweest tot nieuw leven. Hij kreeg algemene bekendheid en verspreidde deze nieuwe oude kennis over de gehele wereld. Zijn eerste boek verscheen in 1906 en het wordt nog steeds herdrukt. Edward Johnston streefde naar verbetering van het letterteken. Tussen 1910 en 1930 ontwierp hij tal van letters. In 1916 het blokletteralfabet dat een voorbeeld is gebleven van eenvoud en duidelijkheid, hij combineerde de elegante vormen van de Romeinse (gehouwen) letters met de zakelijkheid van de Griekse (steen) inscripties die geen schreven hadden (schreven = over of buiten streep), vele andere schreef-loze letters zijn erop gevolgd; tegenwoordig zien we deze overal.

We vinden geen totaal nieuwe symbolen meer uit, maar schikken en herschikken de oude, we vormen en hervormen ze, grotendeels binnen de grenzen ons opgelegd door een evolutie van vijfduizend jaar.

freely copied from XI-XII and XIII Cent.
I K W X Y are made to match +
For facsimiles see plates IX, X, XI, & XII

116

FIG. 80.

FIG. 81.

117

Johnston keerde zowel in
zijn methoden als in zijn
voorbeelden terug naar de
middeleeuwen.

VISUAL SPACE IS UNIFORM
visual space is uniform
VISUAL SPACE IS UNIFORM CONTINUOUS AND CONTAINED VISUAL
SPACE IS UNIFORM CONTINUOUS AND CONTAINED VISUAL SPACE
continuous & contained
VISUAL SPACE IS UNIFORM, CONTINUOUS AND CONTAINED

De families van lettervor-
men wachten als even zo-
vele kleuren op het palet
van de kunstenaar op onze
keuze: om te worden ge-
schikt en herschikt als uit-
drukking van gevoelens en
stemmingen.

The story of writing 1980
Donald Jackson

SPARREBOMEN VAN TOEN

M'N OPA, M'N OPA, M'N OPA

door Trudy E.H. Schipper-Sparreboom

'M'n opa, m'n opa, m'n opa'.... Wie herinnert zich niet meer het populaire liedje van Annie M.G. Schmidt dat Hetty Blok en Leen Jongewaard nogal wat jaren terug zo voortreffelijk zongen? Ja, m'n opa Jan Sparreboom (geboren te IJsselmonde op 30 oktober 1864, overleden te Rotterdam op 9 november 1948) wat weet ik eigenlijk nog van hem? Hij overleed toen ik nog maar tweeënhalve jaar was en zelf weet ik maar weinig meer dan dat hij met zijn vrouw Elizabeth Boel (geboren te Ridderkerk op 8 maart 1867, overleden te Rotterdam op 27 april 1943) met wie hij op 22 augustus 1889 in IJsselmonde trouwde, in de Oranjeboomstraat in de wijk Feijenoord woonde. Ook dat hij zondagsschoolmeester was (zie jaargang 4 aflevering 1, blz. 190), is me bijgebleven, omdat het me talrijke malen verteld is.

Om mijn opa toch wat meer in beeld te kunnen brengen, ben ik een dezer dagen in het Brabantse Drunen te rade gegaan bij de enige nog levende zuster van mijn vader Maria Johanna Stofregen-Sparreboom (geboren te Rotterdam op 17 december 1907). Zij is dus nu ruim 89 jaar oud. Hoewel zij nog bijzonder helder van geest is, kon ze niet echt veel over haar vader vertellen. Over haar moeder des te meer, een bewijs dat moeders vroeger over het algemeen dichter bij de kinderen stonden dan vaders. Mijn tante Riet vertelde dat ze haar vader nooit ziek heeft gezien. Hij moet een goede gezondheid genoten hebben, gelet op het feit dat hij ook nog eens 84 werd. Een respectabele leeftijd, meer dan een halve eeuw terug. Hij werkte zoals vele Sparrebomen op de Scheepswerf Feijenoord. Zijn beroep was modelmaker. Mijn grootvader moet qua gestalte een grote man geweest zijn, aldus mijn tante, die hem verder eigenschappen als eerlijk, goed, lief en niet streng toedichtte. Op zolder had hij zijn werkbank staan. Daar mochten de kinderen toen ze klein waren, op trappen. Wat mijn tante vooral erg goed is bijgebleven, is dat de acht kinderen Sparreboom aan tafel beslist niet mochten praten. 'Niet praten maar eten', was het parool. Iedere zondag ging het complete gezin naar de kerk na een gezamenlijk ontbijt. Daar stond hij één keer in de week op en daarbij was het absoluut uitgesloten dat een van de kinderen niet geheel aangekleed aan tafel verscheen.

M'n opa was in de omgeving van de Oranjeboomstraat vooral bekend als zondagsschoolmeester. De zondagsschool werd zelfs in zijn huis in samenwerking met de heren Toornvliet en De Graaf opgericht, herinnert mijn tante zich nog heel goed. Die werd eerst gehouden in 't kleine kerkje' op Oud-Feijenoord. Later werd er zondagsschool gehouden in Bethel, het wijkgebouw tegenover de Wilhelminakerk. Opa Sparreboom heeft zich ook steeds voor de kinderkerk ingezet, hij moet een meer dan boeiend verteller geweest zijn. De kinderen uit de buurt hingen aan zijn lippen.

Over zijn kleding weet mijn tante Riet ook nog wel het een en ander te vertellen. Als hij doordeeweeks naar een vergadering ging, hing zijn vrouw altijd een schoon half hemd klaar. Als hij naar de kerk of de zondagsschool ging, droeg hij steevast zijn zwarte pandjesjas met hoed. Ook ontbrak zijn wandelstok nooit als hij uitging. Mijn tante schiet nu nog in de lach als ze vertelt dat hij ook helemaal aangekleed naar de officiële opening van de Wilhelminakerk ging. Hij kwam onverrichter zake terug, want Koningin Wilhelmina liet om nu nog onbekende reden verstek gaan. Ook haalt ze nog op dat er op zaterdagavond vaak een bezoekje werd afgelegd bij mensen in de buurt van de Sint-Laurenskerk van wie de dochter eveneens aan opa's zondagschool verbonden was. 'Daar dronken we dan onder de alziende blik van vader uit fijne porseleinen kopjes terwijl Jan, jouw vader dus, en ik elk op een stoof aan een lage tafel zaten. Zijn blik klaarde pas op als we de kopjes leeg hadden'. Dat haar vader van lekker eten hield, schiet mijn tante al vertellend ook nog te binnen. Gebakken ui was favoriet, meldt ze spontaan.

Dan schetst ze het normale beeld van die tijd. Kinderen hadden weinig of niets in te brengen en zagen enorm tegen hun ouders op. Als er bezoek kwam, moesten ze naar de voorkamer. 'Daar zaten we dan soms stilletjes onder de tafel. En maar hopen dat het bezoek snel vertrok'. Het komt op ons nu onwezenlijk over. Mijn tante zegt dat het goed is dat haar vader zijn ogen in deze tijd niet meer kan opslaan. 'Hij zou het niet kunnen verwerken hoe de mensen van nu leven'.

Zelf staat ze, ondanks haar bijna 90 jaar, nog helemaal in het leven en is ze volop geïnteresseerd in het wel en wee van haar kinderen en kleinkinderen. Tijden veranderen, maar ik ben blij dat ik nu toch nog wat over m'n opa aan de weet ben gekomen.

Stamboomgegevens op internet

Den Haag - Mensen die onderzoek doen naar hun familiegeschiedenis kunnen voortaan terecht op internet. Het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag heeft een catalogus van 250.000 collecties over familiestambomen op internet gezet. De pagina's zijn te vinden op <http://www.cbg.nl>. Niet de echte gegevens zijn in de pagina's opgenomen, maar de verwijzingen naar de collecties waarover het bureau beschikt. Deze bestaan onder meer uit archieven, documenten, boeken, familie-advertenties en geboortekaartjes. Wie de gegevens wil inzien moet naar Den Haag afreizen, maar weet dan in elk geval dat de reis niet vergeefs is.

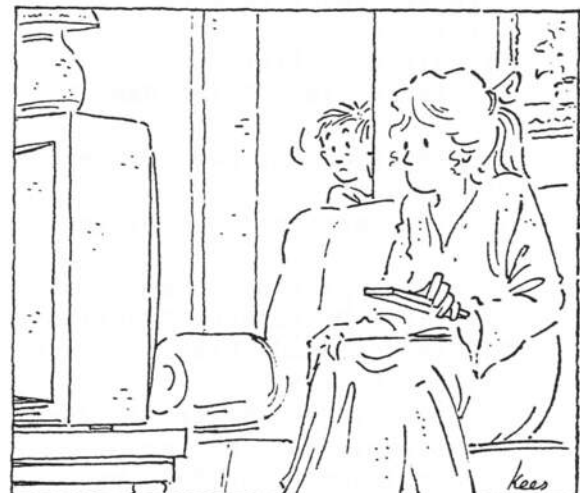
AND

STRIPJE

Misschien aardig voor de echte kleine Sparreboompjes:
de tekeningen van het hiernaast afgedrukte beeldverhaaltje
inkleuren(eerst kopie maken)en opsturen naar de redactie.
De beste artistieke prestatie kan dan op de familiedag
met een prijsje worden gehonoreerd.

SPARRREBOOMPJES

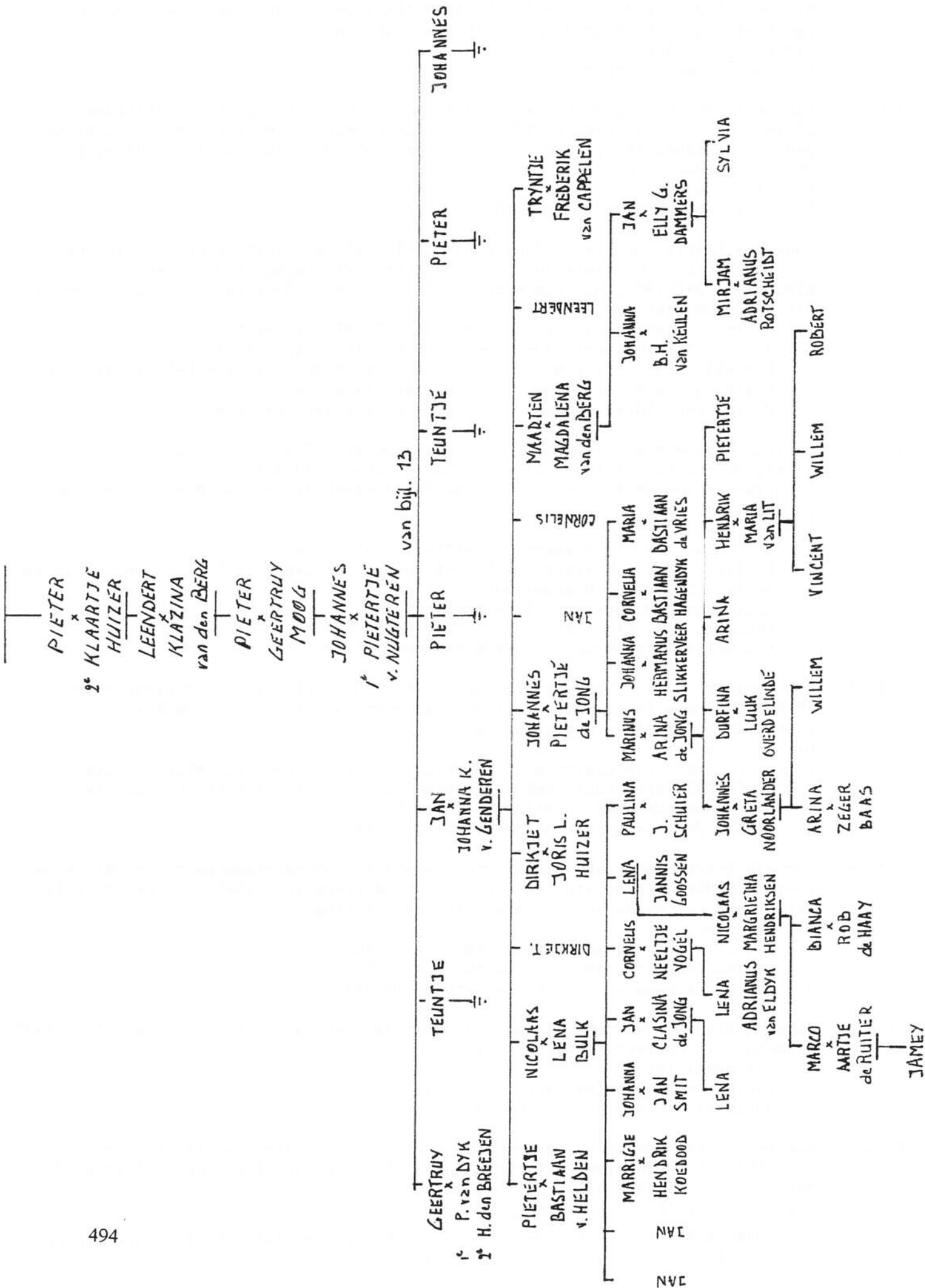
(HERENVERMAAK)

- X bt Pietertje Sparreboom, geb. IJsselmonde 24-7-1881, tr. IJsselmonde 9-7-1903 Bastiaan van Helden, geb. ca. 1882 te Wijk en Aalborg.
Uit dit huwelijk:
1. Elisabeth, geb. IJsselmonde 14-8-1903.
2. Johanna Klazina, geb. IJsselmonde 7-10-1904.
- X bu Nicolaas Sparreboom, geb. IJsselmonde 17-1-1883, ijzerwerker, scheepssmid, overl. Rotterdam 5-12-1972, tr. IJsselmonde 12-4-1906 Lena Bulk, geb. IJsselmonde 13-6-1884, overl. Rotterdam 3-9-1969, dr. van Paulus Bulk en Marringje Harreman.
Uit dit huwelijk:
1. Jan, geb. IJsselmonde 3-10-1906, overl. IJsselmonde 15-11-1906.
2. Jan, geb. IJsselmonde 1-2-1908, overl. IJsselmonde 22-3-1908.
3. Marringje, geb. IJsselmonde 27-10-1909, volgt XI cd.
4. Johanna Klazina, geb. IJsselmonde 24-10-1911, volgt XI ce.
5. Jan, geb. IJsselmonde 9-12-1914, volgt XI cf.
6. Cornelis, geb. IJsselmonde 14-4-1918, volgt XI cg.
7. Lena, geb. IJsselmonde 25-12-1920, volgt XI ch.
8. Pauline, geb. IJsselmonde 10-8-1923, tr. J. Schuier.
- XI cd Marringje Sparreboom, geb. IJsselmonde 27-10-1909, overl. Ridderkerk 1-4-1997, tr. Hendrik Koedood.
Uit dit huwelijk:
1. Cornelis, geb. Rotterdam 24-7-1930, overl. jong.
2. Lena, geb. IJsselmonde 11-8-1931.
3. Cornelis, geb. IJsselmonde 24-3-1934.
4. Nicolaas, geb. IJsselmonde 3-5-1941.
- XI ce Johanna Klazina Sparreboom, geb. IJsselmonde 24-10-1911, tr. Jan Smit.
Uit dit huwelijk:
1. Maria, geb. IJsselmonde 11-11-1932.
2. Nicolaas, geb. IJsselmonde 7-10-1935.
3. Leendert, geb. IJsselmonde 18-4-1938.
- XI cf Jan Sparreboom, geb. IJsselmonde 9-12-1914, tr. 18-9-1946 Clasina de Jong.
Uit dit huwelijk:
1. Leni.
- XI cg Cornelis Sparreboom, geb. IJsselmonde 14-4-1918, molenaar, overl. Ridderkerk 12-11-1988, tr. Rotterdam 12-3-1947 Neeltje Vogel, geb. Goudriaan 11-3-1924, dr. van Cornelis Vogel en Dirkje Bot.
Uit dit huwelijk:
1. Lena, geb. Ridderkerk 16-2-1953, volgt XII aj.
- XII aj Lena Sparreboom, geb. Ridderkerk 16-2-1953, tr. Ridderkerk 28-9-1973 Adrianus Arnoldus Hendrika van Eldijk, geb. Boven Leeuwen (gem. Wamel) 2-3-1954 verkoper-bedrijfsleider, zn. van Arnoldus Wouter van Eldijk en Hendrika Maria Gerritsen.
Uit dit huwelijk:
1. Patty, geb. Rotterdam 26-5-1987.
- XI ch Lena Sparreboom, geb. IJsselmonde 25-12-1920, tr. Jannis Goossen.
Hieruit:
1. Nicolaas Sparreboom, geb. Rotterdam 17-1-1944, volgt XII ak.
- XII ak Nicolaas Sparreboom, geb. Rotterdam 17-1-1944, metaal draaier, tr. Rotterdam 12-6-1969 Margrietha Hendrika Hendriksen, geb. Rotterdam 24-2-1949, dr. van Willem Jan Hendriksen en Trijntje de Pater.
Uit dit huwelijk:
1. Marco, geb. Rotterdam 24-8-1971, volgt XIII f.
2. Bianca, geb. Rotterdam 19-3-1973, tr. Rotterdam 20-5-1994 Rob de Haaij, geb. Schiedam 22-8-1947, brandweerman, zn. van Magutus Johannes de Haaij en Berendina Jacoba Geurtsen.

- XIII f Marco Sparreboom, geb. Rotterdam 24-8-1971, productiemedewerker, tr. Ridderkerk 2-10-1992 Aartje Astrid de Ruiter, geb. Ridderkerk 12-6-1972, dr. van Pieter de Ruiter en Jaantje Johanna Dijkstra.
Uit dit huwelijk:
1. Jamey, geb. Rotterdam 28-10-1994.
- X bv Dirkje Trijntje Sparreboom, geb. IJsselmonde 16-7-1887, overl. Rotterdam 22-10-1971, tr. IJsselmonde 19-12-1907 Joris Leendert Huizer, geb. Sliedrecht 2-9-1886, plaatwerker, overl. Vlaardingen 29-9-1961, zn. van Arie Huizer en Mientje Leeuwenburg.
Uit dit huwelijk:
1. Arie, geb. Rotterdam 7-5-1908.
- X bw Johannes Sparreboom, geb. IJsselmonde 10-1-1889, schilder, overl. IJsselmonde 5-11-1921, tr. Ridderkerk 20-2-1914 Pietertje Willemina de Jong, geb. Ridderkerk 2-6-1895, dr. van Martinus Gijsbertus de Jong en Cornelia van Driel.
Uit dit huwelijk:
1. Marinus Gijsbertus, geb. IJsselmonde 5-7-1914, volgt XI ci.
2. Johanna Klazina, geb. IJsselmonde 14-9-1915, volgt XI cj.
3. Cornelia, geb. IJsselmonde 27-11-1917, tr. Ridderkerk 17-10-1939 Bastiaan Hagendijk, geb. 1916, overl. Ridderkerk 26-4-1994.
4. Maria, geb. IJsselmonde 13-11-1919, tr. Bastiaan de Vries.
- XI ci Marinus Gijsbertus Sparreboom, geb. IJsselmonde 5-7-1914, ijzerwerkersbaas, overl. Dordrecht 3-1-1985, tr. IJsselmonde 20-7-1939 Arina de Jong, geb. IJsselmonde 5-6-1916, overl. Alblasserdam 15-4-1993, dr. van Hendrik de Jong en Durfina Zwaal.
Uit dit huwelijk:
1. Johannes, geb. Ridderkerk 24-6-1940, volgt XII al.
2. Durfina, geb. Ridderkerk 20-5-1946, overl. Schiedam 28-5-1997, tr. Schiedam 30-1-1975 Lauk G. Overdelinde.
3. Arina, geb. Ridderkerk 21-6-1948.
4. Hendrik, geb. Ridderkerk 19-2-1951, volgt XII am.
5. Pietertje Wilhelmina, geb. Alblasserdam 11-12-1957.
- XII al Johannes Sparreboom, geb. Ridderkerk 24-6-1940, schilder, tr. Alblasserdam 29-4-1965 Greta Noorlander, geb. Alblasserdam 29-6-1942, dr. van Willem Noorlander en Adriana Clara Heijman.
Uit dit huwelijk:
1. Arina, geb. Alblasserdam 11-7-1967, kantoorbediende, tr. Alblasserdam 20-6-1991 Zeger Baas, geb. Alblasserdam 3-1-1967, stoffeerder, zn. van Jan Hendrikus Baas en Sijgje van der Perk.
2. Willem Johannes, geb. Alblasserdam 21-1-1974.
- XII am Hendrik Sparreboom, geb. Ridderkerk 19-2-1951, kunststofbewerker, tr. Ridderkerk 15-4-1975 Maria Elisabeth van Lit, geb. Ridderkerk 22-3-1949, dr. van Cornelis Willem van Lit en Maria Dina van Wijk van Brievingh.
Uit dit huwelijk:
1. Vincent Hendrik, geb. Rotterdam 12-12-1976.
2. Willem Kornelis, geb. Rotterdam 15-9-1979.
3. Robert Ferdinand, geb. Ridderkerk 30-1-1982.
- XI cj Johanna Klazina Sparreboom, geb. IJsselmonde 14-9-1915, tr. Ridderkerk 14-2-1936 Hermanus Slikkerveer, geb. 5-5-1914.
Uit dit huwelijk:
1. Pietertje Wilhelmina, geb. 24-5-1936.
2. Johannes Pieter, geb. 21-6-1939.
- X bx Maarten Sparreboom, geb. IJsselmonde 10-12-1897, draaier, schilder, overl. 24-2-1976. tr. IJsselmonde 11-6-1931 Magdalena van den Berg, geb. IJsselmonde 3-1-1908, overl. Rotterdam 27-11-1990.
Uit dit huwelijk:
1. Johanna Klazina, geb. 13-12-1933, tr. Rotterdam 16-8-1956 B.H. van Keulen.
2. Jan, geb. IJsselmonde 19-9-1940, volgt XI ck.

JAN PIETERSZ. x GEERTUY HENDRICKS van MULLUM

EEN SPARREBOOM, VURIG VAN ZINNEN
WAS TOE AAN HARTSTOCHTELIJK MINNEN.
„GEEN TREK”, ZEI ZIJN VROUW,
„MAAR ARIE, IK ZOU
WEL GRAAG MET JE PAS WILLEN PINNEN.”

Jaargang 8 afl. 3

december 1997

Jaap en Carlo met pensioen
Fred en Ingrid gaan het doen

KERSTNUMMER MET O.A.

* INTRO VOORZITTER * TERUGBLIK OP FAMILIEDAG *
NIEUWE GEZICHTEN * FAMILIEBERICHTEN * PROMINENTENKABINET
* SPARREBOOMPJES * SCHIPPER P.P. SPARREBOOM * SPARREBOMEN
IN HET NIEUWS * SPARREBOMEN VAN TOEN * WOOD CHAPEL
* KERSTSPROOKJE * GENEALOGIE *

FAMILIESTICHTING SPARREBOOM (opgericht 26 januari 1990)

Ere-Voorzitter: Gerrit Sparreboom

BESTUUR

Voorzitter: Trudy Schipper-Sparreboom

Secretaris: Mr. Carlo Sparreboom

Penningmeester: Jaap Sparreboom

Genealoog: Miep Sparreboom

Alle genealogische gegevens vallen onder verantwoording van de genealogen Miep en Jan Sparreboom, tenzij anders vermeld.

Redactie familieblad: Kees Sparreboom

Ingrid Daas-Sparreboom

Dit Familieblad is het orgaan van de Familiestichting Sparreboom en wordt gratis verstrekt aan de donateurs.

Nieuwe donateurs kunnen zich opgeven bij de secretaris en hun donatie overmaken op gironr. 2792447 t.n.v. Familiestichting Sparreboom (voor 1997 f 25,=) onder vermelding van naam en adres.

VAN DE VOORZITTER

Als u deze editie van het Familieblad onder ogen krijgt, is het jaar 1997 al bijna weer voorbij. Maar voor het zover is, beleeft ieder van ons nog op zijn of haar manier 'het wonder van Kerstmis'.

Vrijwel bij iedereen komen op zo'n moment herinneringen aan eerdere kerstvieringen boven. Kerstmis van nu en Kerstmis van vroeger, hoe ouder men wordt hoe kostbaarder de herinneringen aan kerstvieringen in het ouderlijk huis lijken te worden. We proberen ze terug te halen met oude foto's en soms met kerstversiering van vroeger. In ons huis neemt het bundeltje elektrische kaarsjes dat mijn vader ooit cadeau kreeg toen hij voor een nieroperatie in de kersttijd in het Diaconessenhuis aan de Rotterdamse Westersingel lag, in de tijd van advent nog steeds een prominente plaats in. Door dat simpele voorwerp is er een zichtbare verbinding met wat ooit was en dat stemt me ook nu nog blij en dankbaar.

Binnen onze grote familie Sparreboom neemt de kerstboom natuurlijk een prominente plaats in. Deze sparrenboom heeft werkelijk alles: groen, dat de overleving van de natuur symboliseert; licht en glans die de wedergeboorte van de zon verkondigen; een associatie met kinderen, het familiefeest en soms ook het uitwisselen van geschenken. Toch is die versierde sparrenboom een betrekkelijk nieuw aspect van de kerstactiviteiten. Voor de 19e eeuw was hij als zodanig nauwelijks bekend. Wel weten we dat zijn oorsprong ligt in oude gebruiken en bijgeloof. Zogenaamde 'heilige' bomen speelden vaak een mysterieuze rol. Wij als Sparrebomen, kunnen als we de sparrenboom in dat opzicht beschouwen, ook nu nog van 'het wonder van Kerstmis' spreken.

In deze kersttijd kijk ik ook met veel genoegen terug naar alles wat er binnen de Familiestichting Sparreboom plaatsvond. Er was in het bijna voorbijge jaar een grote betrokkenheid en de Familiedag op 4 oktober is door een ieder als zeer succesvol ervaren. De opkomst was groot en het is geweldig dat er ook zoveel jongere Sparrebomen waren.

Verjonging en vernieuwing is er eveneens binnen het bestuur. Met ingang van het nieuwe jaar worden de plaatsen van onze secretaris en penningmeester van het eerste uur, Carlo en Jaap, ingenomen door twee andere Sparrebomen te weten Ingrid en Fred. Zij hebben zich op de Familiedag spontaan aangemeld en daar is het bestuur geweldig blij mee. Carlo en Jaap zijn we intens dankbaar voor het vele werk dat zij ten behoeve van de Familiestichting hebben verricht. Hun inzet en enthousiasme zullen de andere Sparrebomen zeker niet licht vergeten. Carlo en Jaap nogmaals bedankt ! Ingrid en Fred, welkom binnen het bestuur.

Voor het nieuwe jaar zijn er al plannen gesmeed. Die zullen in de komende maanden uitgewerkt worden. We weten dat ze alleen kans van slagen hebben als u allemaal betrokken blijft. Semper crescens, altijd groeiend, luidt ons devies. Daarom doe ik ook nu weer een beroep op u onze Familiestichting te promoten bij Sparrebomen die nog niet van haar bestaan op de hoogte zijn.

We kunnen immers het jaar rond beter in gezamenlijkheid iets uitstralen van het groen en die glans en dat licht die juist in deze tijd zo onlosmakelijk met sparrenbomen verbonden zijn.

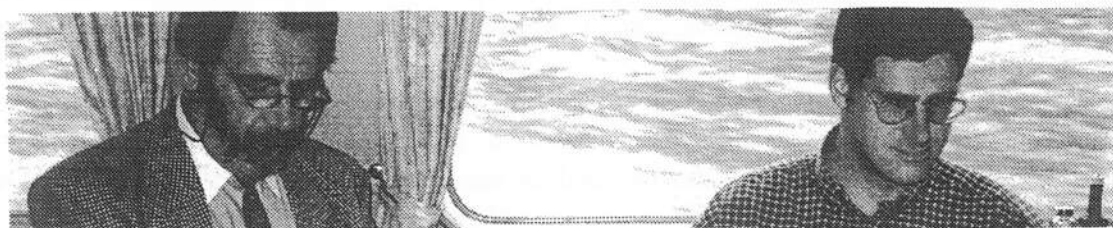
Ik wens u, mede namens alle leden van het bestuur, 'het wonder van Kerstmis' toe alsmede een voorspoedig 1998.

Trudy Schipper-Sparreboom

meesterlijke proloog.

Al eerder schreef ik dat we ècht op een grote familie beginnen te lijken. Een super-grote familie, waarin saamhorigheid ons dierbaar is, waarin wij elkaar die ene specifieke keer in het jaar van een zonnige kant willen zien en wij elkaar steeds beter leren kennen.

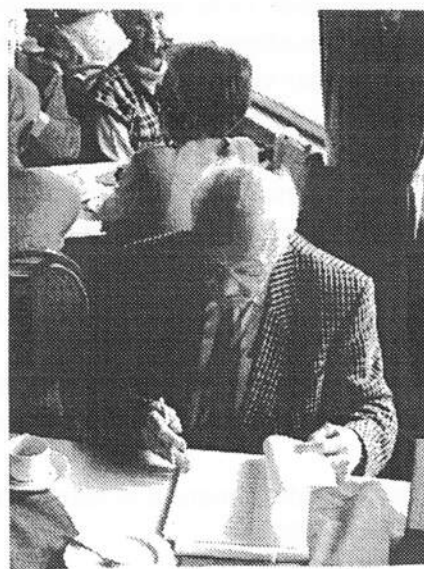

vaderschap is meesterschap.

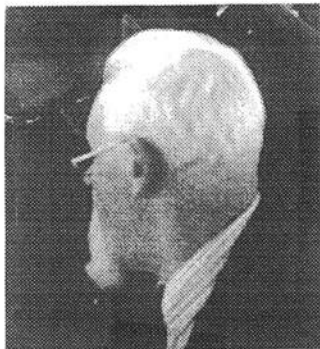
Persoonlijk, en naar ik hoop velen met mij, vind ik dit toch wel unieke gebeuren zeer de moeite waard er tot in lengte van dagen mee door te gaan. Daarvoor hebben wij uiteraard veel jonge Sparrebomen nodig. Sparrebomen die op een dag als die 4e oktober nu nog thuisblijven, omdat het karakter van zo'n reünie hen wellicht niet aanspreekt; vanwege een vermeend beeld van vergrijsde gezapigheid of om welke reden dan ook.

„varen we nu al of niet?”

penningmeesterschap.

markant genealogenprofiel.

Dat beeld kunnen wij nu, na al het feestgedruis, naar het land der fabelen verwijzen. Er was stemming, er zijn weer nieuwe kontakten gelegd, er is weer inspirerend "gesparreboomd".

Dat de invulling van een reünie anders kan is duidelijk. Jonge mensen zullen met nieuwe ideeën komen, maar de wezenlijke bedoeling zal ongetwijfeld het centrum blijven vormen. Zaak is, en nogmaals met klem, dat onze zonen en dochters wat veelvuldiger deel gaan uitmaken van deze club.

U en ik kunnen hen verzekeren dat zoiets als een familievereniging een fenomeen is dat koestering verdient en dat moet blijven voortbestaan.

Tijdens de laatste bestuursvergadering werd alweer over onze eerstvolgende reünie gesproken.

Van Jan Sparreboom uit Amsterdam hebben we een interessant idee toegestuurd gekregen, met uiteraard Amsterdam als lokatie. Er is eveneens opnieuw nagedacht over den Briel. Daar tenslotte woont onze voorzitter en zij kent de oude Geuzenstad als geen ander.

concentratie.

kiesgerechtigd.

Desalniettemin, u allen kunt hieromtrent uw voorkeur kenbaar maken door naar de redactie van ons blad te schrijven. We hebben ruimschoots de tijd alle ingezonden suggesties serieus in overweging te nemen.

Red.

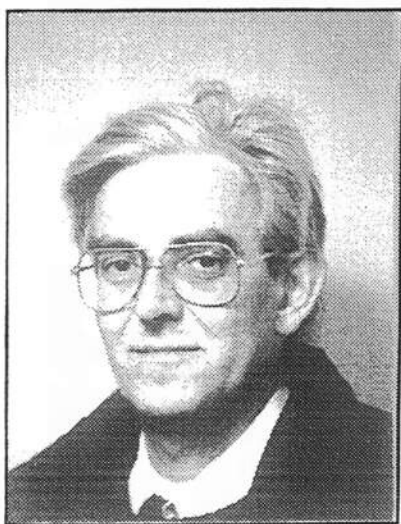
NIEUWE GEZICHTEN IN HET BESTUUR

Niet zonder gevoelens van melancholie is er op 22 november jl. ten huize van Trudy vergaderd. Logisch, want twee belangrijke steunpilaren van het bestuur vormden voor de laatste maal een stut onder het wel en wee van onze stichting.

Jaap Penningmeester en Carlo Secretaris houden het voor gezien. Na acht jaar intensieve medewerking vinden zij dat anderen het maar eens moeten gaan doen. En zoals u wellicht weet, is het niet eenvoudig geweest die "anderen" voor beide functies te strikken.

En tijdens de boottocht, in die sfeer van gemoedelijk samen zijn, was het ineens bingo!

Ingrid Kirsten Sparreboom bleek bereid Carlo op te volgen, en Fred Sparreboom beloofde het werk van Jaap te gaan voortzetten.

PENNINGMEESTER
FRED SPARREBOOM
Viervantstraat 130
3066 PC ROTTERDAM
010-4559512

SECRETARIS
INGRID KIRSTEN SPARREBOOM
Beverweg 3c
4817 LK BREDA
076-5204838

Wij van het bestuur hebben er het volste vertrouwen in dat Ingrid en Fred het uitstekend gaan doen!

En voor jullie, Jaap en Carlo: onze zeer welgemeende dank! Voor de fantastische inzet waarmee jullie al die jaren zoveel werk hebben verricht!

FAMILIEBERICHTEN

Onvoorstelbaar blij zijn wij met de geboorte van

STEPHAN BASTIAAN

13 september 1997

Luuk Sparreboom en Anneke Bloemhoff,

Op een hem waardige en moedige wijze heeft hij gestreden tegen zijn ziekte, toch is onverwacht snel van ons heengegaan mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

LEENDERT SPARREBOOM

op de leeftijd van 89 jaar.

18 oktober 1997.

VERMELDENSWAARDIG

Laura deelde snoep uit op de boot, weet u het nog?

Ze hield ons een dienblad met gesorteerde tandbedervers voor, omdat zij vond dat wij in haar feestvreugde mochten delen.

Laura (pas later hoorde ik dat zij zo heette) was het enige kind aan boord van "de Fortuna". Een enig kind trouwens, verguld met haar prijs voor een kleurwedstrijd, waaraan zij nog moest beginnen.

Maar dat maakte niet uit, want ze had toch geen concurrentie. Hopelijk volgend jaar wel.

Omdat kinderen als Laura een happening als ons jaarlijks familiegebeuren nou net die extra glans geven die zo'n dag nodig heeft.

Op de boot was Truus met haar zeemansliedjes weer goed op dreef. Er werd nog beter gezongen dan vorig jaar.

Van Frieda, onze oud-redaktrice, hoorden wij kortgeleden dat er nogal wat muzikale Sparrebomen onder ons zijn. Die moeten écht eens uit de anonimiteit treden! Een ensemble, een gemengd koor, een orkest voor mijn part, bestaande uit louter Sparrebomen: daar kan toch niets tegenop?

Schrijf ons eens, als u zingt, een instrument bespeelt, of als u dat nu juist het komende jaar wilde gaan doen. Wie weet fungeert uw optreden tijdens de eerstvolgende reünie als springplank naar het succes waarvan u anders alleen maar blijft dromen!

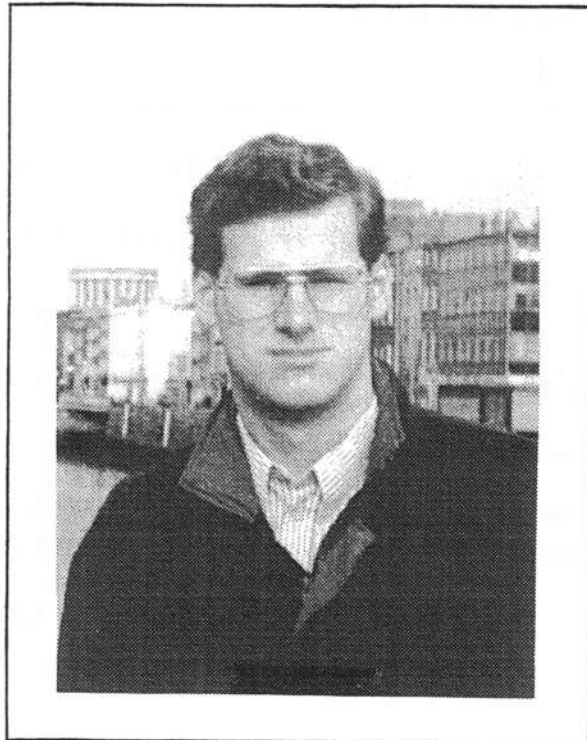
Red.

PROMINENTENKABINET

Bij het wisselen van de wacht: Carlo Sparreboom secretaris af.

Tijdens de eerste bestuursvergadering na de familiereünie, op 22 november traditiegetrouw ten huize van de voorzit(s)ter, werd afscheid genomen van Jaap en Carlo, die beiden per 1 januari 1998 hun taak neerleggen. Er is geen vacature ontstaan want voor beiden is er een vervanger (daarover leest u meer op pag 498/501 van dit blad). Dat brengt wat nieuw bloed in het bestuur. Carlo's vader Kees werd immers redacteur, maar hij kon formeel niet het bestuur in i.v.m. de statuten (jg.1, afl.1).

Jaap en Carlo zijn beiden "ridders van het eerste uur"; over Jaap lasen we in jg. 8, afl.2 (aug.97). Ze hebben onze stichting acht jaren "gediend". De nieuwkomers hebben intussen hun eerste vergadering beleefd en die heeft ze niet afgeschrikt.

Globetrotter Carlo, hier geportretteerd in Dublin.

Hoe kwam Carlo ook alweer bij onze familiestichting terecht?

Jan Genealoog had al in 1987 voor zijn onderzoek met Carlo's familietak gebeld en toen Carlo te spreken gekregen: min of meer lukraak dus. Twee jaar later ontmoette Jan Gerrit (onze eerste voorzitter); toen kwam het plan om een stichting op te richten. Gerrit heeft Carlo opgebeld en ik weet dat er dan geen ontkomen meer aan is. Herinnert u zich nog dat alle Sparrebomen die in het telefoonboek als zodanig vermeld stonden, een brief ontvingen?! Zeker in die begintijd besteedde Carlo veel tijd aan de familiestichting. Heeft hij nu achteraf geen spijt van de energie die hij erin gestoken heeft? Nee hoor, klinkt het spontaan. In ieder geval kunnen we nu terugzien op een vereniging die best aardig loopt, ook wat betreft de reünie-opkomsten. Dat is namelijk wat je altijd hoort over dit soort organisaties: de eerste drie jaren loopt 't en dan sterven ze een stille dood, maar zo is het met ons niet gegaan, wat het achtjarig bestaan bewijst!

Carlo werd geboren op 27 november 1965 in het Zuiderziekenhuis in Rotterdam. Zijn ouders: Margaretha van Es en Cornelis Sparreboom, woonden toen in de Bovenstraat op Oud-IJsselmonde. Carlo was hun eerste; hij heeft een vier jaar jongere broer, Alexander. Deze werd eveneens in Rotterdam geboren, maar het gezin was intussen in Spijkenisse gaan wonen. In die plaats is Carlo opgegroeid. De genealogie van zijn familietak komt vermoedelijk in de volgende aflevering aan de beurt. Carlo's grootouders zijn geïnterviewd in jg.4 afl.2, aug. 93. Zijn oma is vorig jaar overleden; zijn opa is bijna 90 jaar en verbazend fit.

Op de Blaise-Pascalscholengemeenschap in Spijkenisse heeft Carlo van '78-'84 de VWO-opleiding, aangevuld met Latijn en Grieks, met succes gevolgd. Aan deze levensperiode bewaart hij goede herinneringen, waar hij nog steeds op teert.

Deze school was een vrij strenge, gedisciplineerde streekschool; leerlingen kwamen van Voorne, Putten, Rozenburg en een stuk van Goeree; over het algemeen exact georiënteerd, omdat de vaders nogal eens verbonden waren aan de petrochemische bedrijven van de Botlek. Er was tussen de leerlingen een hecht contact: uit Carlo's eindexamenklas komt nog steeds 90% van zijn vrienden. Ook zijn huwelijk met Rosemarie kwam voort uit de schooltijd. Het heeft uiteindelijk geen stand gehouden, maar de vriendschappelijke omgang is er weer voor in de plaats gekomen: zo is het nu eenmaal gelopen. Zijn oude schoolmakkers, een stuk of zes, zeven, ziet hij regelmatig. Nou ja, enkelen wonen in het buitenland: één in Japan (ontmoette namelijk een Japans meisje in China), een ander woont in Griekenland (omwille van een Grieks meisje dus...), nog een woont in België. Toen Carlo dus op de 27ste november jarig was, stroomden de telefoontjes binnen.

Samen met de (latere) "Japanner" is Carlo rechten gaan studeren, een bewuste keuze, gezien zijn belangstelling voor staatkundige kwesties, politieke systemen e.d. Hij heeft gekozen voor staats- en bestuursrecht, aan Carlo te merken een boeiende studie. Het theoretische gedeelte is zeker niet saai (daar zit een filosofische kant aan: Carlo heeft ook een paar jaar filosofie gestudeerd, tot hij zijn huidige baan kreeg), en voor wat de praktische, juridische omgang met de regeltjes betreft, dat wordt een sport!

V. W. O.'er.

Op het ogenblik gebeurt er in ons land (en in Europa) staatkundig ontzettend veel. De klacht van het moment is de juridisering van Nederland: we verdrinken in de regeltjes en de bemoeienis van de rechter met alles (zie recent rapport van Van Kemenade) is groot. Rechtspraak en regeringsbeleid worden niet altijd uit elkaar gehouden. De wet is soms ook niet toereikend, bijvoorbeeld ten opzichte van euthanasie.

Dan ontstaat er een soort vacuüm: de rechter moet er dan maar op inspringen als plaatsvervangend wetgever. De wetgever kan ook niet al te verfijnd alles bij wet regelen, maar dan moet de rechter wel de regering op de vingers tikken en dat is dus het probleem. In individuele gevallen kan de zaak toch net weer even anders liggen en dan zijn er de keiharde wetsvoorschriften, waar je niet omheen kunt. En als er dan ook politieke onenigheid bestaat, zal het bijv. in het geval van de euthanasie een moeizaam getouwtrek worden.

Is politiek eigenlijk een nieuwe macht geworden? Zoals het kiezen van ministers, van iedere bewindsman tot in de laagste regionen, uit de politieke partijen; het contact met andere landen via politici?

Volgens Carlo is de specifieke rol van de partij politiek wel een verschijnsel van onze tijd: die is steeds sterker geworden ook in de laatste jaren, steeds meer een schakel in ons democratisch systeem. Je zou kunnen stellen dat het eigenlijk niet zo hoort, mensen moeten rechtstreeks gekozen worden en niet via lijsten.

Bij ieder probleem dat zich voordoet, nationaal of internationaal hoor je meteen roepen: "Dat moeten de politici maar oplossen". Die politici worden of de zondebok, of degenen die de oplossing hebben: een soort tovenaars. In hoeverre bezitten ze deskundigheid?

Nou ja, er schuilt altijd een zwaar lichaam van ambtenaren achter, wel de vierde macht genoemd. En hier kan Carlo over meepraten. Hij werkt namelijk bij de Raad van State, al bijna negen jaar. Na zijn rechtenstudie was dit zijn eerste baan, die bestaat uit het ondersteunen van de leden van de Raad van State (de Staatsraden) bij de bestuursrechtspraak. Aanvankelijk deed hij vooral dienstplichtzaken (toen de dienstplicht nog bestond), verkeers- en waterstaatszaken. Op een gegeven ogenblik is hij overgestapt naar milieuzaken, waar hij nu zo'n vijf jaar mee bezig is. Hij begon als stafjurist en is inmiddels opgeklommen via adjunctchef-jurist tot chef-jurist: een heel drukke baan.

De Raad van State zetelt in Den Haag, in een fraai gebouw op de hoek van de Kneuterdijk en de Parkstraat. In een van de panden die daar vroeger stonden, woonde Johan van Oldenbarneveldt en iets verderop op de Kneuterdijk woonde Johan de Witt. Als ooit bestuurders hun best gedaan hebben om naar eer en geweten het land te besturen en daar met een gruwelijke dood voor beloond zijn, dan wel deze: Oldenbarneveldt is vlakbij op het Groene Zootje onthoofd (1619) en Johan en zijn broer Cornelis de Witt zijn vermoord vóór de Gevangenpoort (1672). De Raad van State is een oud bestuurscollege, dat onder Karel V (1515-1555) een raadgevend lichaam was, gevormd uit de hoge adel. Sinds 1588 werd hij in de Republiek der Verenigde Nederlanden het hoogste regerend college. Hij telde 12 leden en was belast met het toezicht over het krijgswezen en de financiën. Onder zijn toezicht bestuurde de Rekenkamer de geldmiddelen. Bij de Grondwet van 1814 werd de Raad van State (na de Franse tijd) weer ingesteld als adviserend lichaam naast de Koning. Tot op heden is hij het hoogste raadgevende regeringscollege. Alle wetsontwerpen en algemene maatregelen van bestuur moeten eerst aan dit college voorgelegd worden, voordat de minister met zijn ontwerp naar de Tweede Kamer gaat. De Raad van State brengt advies uit, dat al dan niet door de minister wordt aanvaard. Daarnaast is de Raad van State het hoogste college van beroep in bestuursrechtszaken. Hij telt nu negenentwintig leden, maar het aantal kan wisselen. Naast deze Staatsraden zijn er nog vijftien leden "in buitengewone dienst".

Carlo zit dus bij de afdeling bestuursrechtspraak, die over het algemeen beroepen behandelt van burgers die het niet eens zijn met besluiten van bestuursorganen. Er zijn in het recht drie soorten zaken: civiele zaken (geschillen tussen burgers), strafrechtzaken en zaken die vallen onder het bestuursrecht. Tegenwoordig worden een aantal van de bestuursrechtzaken bij de gewone (arrondissements)rechtbank behandeld, met een hogerberoepsmogelijkheid op de Raad van State. Andere zaken worden rechtstreeks door de Raad behandeld "in enige instantie", voornamelijk bestemmingsplannen en milieuzaken: dit laatste is dus het terrein waarop Carlo actief is. Meestal gaat het om milieuvergunningen waartegen beroep wordt ingesteld, bijvoorbeeld door omwonenden die het niet eens zijn met een vergunning voor een bedrijf, of een bedrijf zelf dat de voorschriften te streng vindt of dat in beroep gaat tegen een weigering. Deze afdeling staat wel heel sterk in de belangstelling, de kranten staan er vol van. Er is niet alleen heel veel werk, maar het is ook nog gevarieerd, van veehouderij tot kerncentrale, zullen we maar zeggen.

Met het vullen van vrije tijd heeft Carlo dus niet zoveel moeite. Door de week is hij, per trein van R'dam-Lombardijen op en neer reizende naar Den Haag, toch al laat thuis. Maar hij voelt zich goed in dit bestaan en de eerstkomende jaren wil hij zeker niet van baan veranderen; een stressbestendig persoon op de juiste plaats! Maar als het vakantie is, dan zoekt Carlo een heel ander leven, dan neemt hij met volle teugen alles in wat de wereld hem aan schoonheid van landschap, aan cultuur (en aan wijsheid...?) te bieden heeft. Om niet in een opsomming te vervallen: van alle werelddelen heeft hij indrukken meegebracht, in zijn herinneringen en in zijn foto-albums. Hij volgt al jaren Russische-taallessen en daardoor kregen de bezoeken aan Rusland en Oezbekistan een bijzonder accent. Voor iedere reis probeert hij voorbereid te zijn. En dan: de drang om te reizen kan zomaar te sterk zijn. Maar heeft niet ieder mens (recht op) een "gezonde" verslaving? Dit wat luchtige zinnetje lijkt mij een mooi slot.

F.J.S.

Onderstaand verhaaltje werd ons toegezonden door de heer P. Sparreboom uit Ridderkerk.

THE WOODCHAPEL, of: kerkje in het bos

Twee dames wilden hun kerstvakantie nu eens anders doorbrengen dan ze gewoon waren. Daarom schreven ze op een advertentie uit het buitenland. In het antwoord dat ze ontvingen stond echter niet of er een W.C. in het vakantiehuis aanwezig was.

Voor alle zekerheid schreven zij nog eens naar het pension. De pensionhoudster wist echter niet wat W.C. betekende. Daarom ging zij naar de onderwijzer, maar met al zijn geleerdheid kon hij haar ook niet helpen.

De dorpspastoor bracht uitkomst, door te zeggen dat de afkorting waarschijnlijk Wood Chapel betekende, ofwel kerkje in het bos. Wie schetst de verbazing van beide dames toen zij de volgende brief ontvingen:

Mijne dames,

In antwoord op uw schrijven kunnen wij u tot uw geruststelling mededelen, dat wij in het bezit zijn van een W.C. die er keurig uitziet.

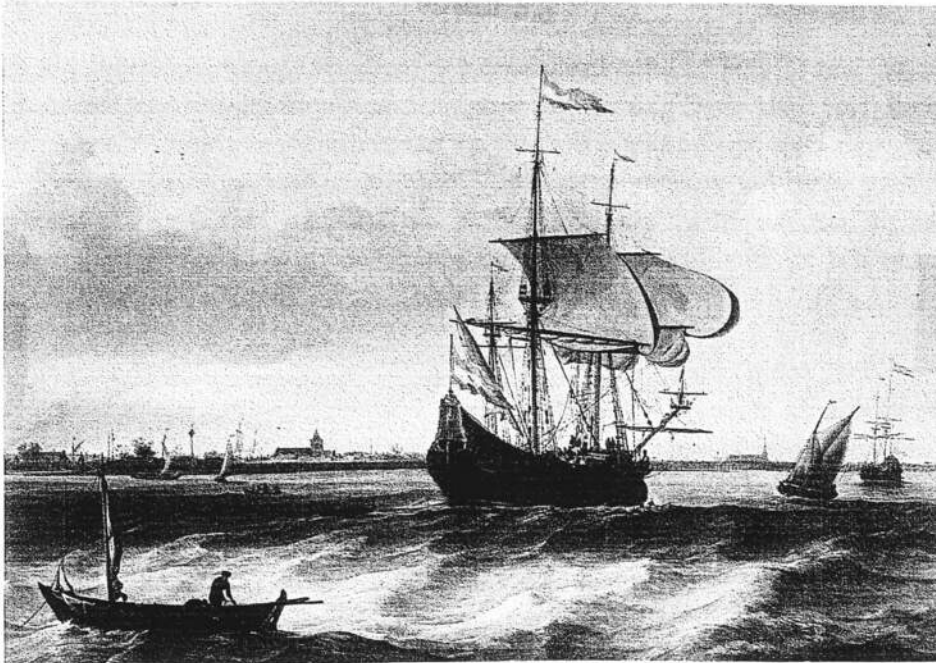
Deze W.C. bevindt zich in het bos, ongeveer een kwartier bij ons vandaan. Ze is buitengewoon rustig gelegen en biedt plaats aan 62 personen. De stoelen zijn leren zittingen voorzien. Alleen 's avonds is de W.C. geopend. De bijeenkomst is om 7 uur precies. Allen wordt verzocht op tijd aanwezig te zijn en direct te gaan zitten, zodat allen gelijk kunnen beginnen. Ter begeleiding is een orgeltje aanwezig. Tijdens de dienst moeten allen blijven zitten, daar heen en weer geschuif irriterend werkt op het verloop van de dienst.

Er wordt tegelijk geëindigd. Als men eventuele kledingstukken uit wenst te doen, kan men die afgeven alvorens het gebouwtje te betreden, zodat men zonder geruis kan beginnen. Wij behoeven u er niet op te wijzen dat de W.C. zo rein mogelijk wordt gehouden. De papieren die u gebruikt, wilt u wel in uw tas meenemen.

Hoogachtend,
de pensionhoudster.

SCHIPPER PIETER PIETERSZ. SPARREBOOM

Voor hen, die de reünie moesten missen, en eveneens voor hen die om welke reden dan ook niet bij de les zijn gebleven, hierbij het relaas dat Jan "Genealoog" tijdens de boottocht heeft afgestoken.

Een Sparreboom staat altijd stevig verankerd in de aarde. Vandaar dat in ons voorgeslacht weinig zeelieden voorkwamen. Ik weet van twee kapiteins, twee stuurlieden, één machinist, één stoker en niet te vergeten één vliegtuigmaker op zee! Over één van hen het volgende verhaal.

Op 3 oktober 1782 verschenen voor notaris Jacob Pieter Beijerman te Rotterdam schipper Pieter Pietersz. Sparreboom met zijn stuurman, bootsman, timmerman, kok, kuiper en 6 matrozen, zijnde de gehele equipage van het Fluitschip "de Dageraad" om een verklaring af te leggen. Deze verklaring is te vergelijken met het invullen van een schadeformulier bij bijvoorbeeld een aanrijding.

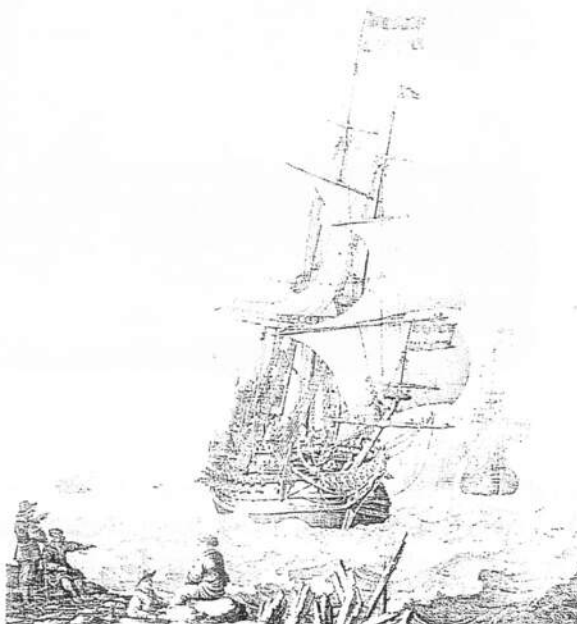
Het schip "de Dageraad" was in Cette (het huidige Sète in Zuid-Frankrijk) met diverse goederen beladen en zij vertrokken op 15 juni van dat jaar met een noordelijke wind en goed weer met bestemming Rotterdam. Natuurlijk was dat van korte duur, want onderweg naar Gibraltar "waaijde een storm waarin hun schip sterk in de beroerde zee werkte en slingerde". Op 10 juli passeerden zij de Straat van Gibraltar en zagen zij op 13 augustus Heijsant, d.i. het eiland Ouessant aan de Franse westkust, waarna zij overstaken naar Engeland richting het eiland Wight. Door het slechte weer hadden zij nogal wat moeite om tussen het vaste land en het eiland te geraken, maar op den 15e augustus was het tocht gelukt. Varende in de richting van het eiland Goeree stormde het zodanig dat het groot-bramziel in stukken geslagen werd en zij zich alleen met een klein fokkezeil lieten drijven. Op de 18e was het wel heel raak, "het waaijde vreeselijk uit het noordwesten, de zee zeer hoog en hol stond en hun schip zwaar stampte en slingerde". In de avond bedaarde de storm en op de 19e augustus ontdekten zij 's middags het eiland Goeree.

De reis had tot hier 55 dagen geduurd; voor onze begrippen een lange periode, maar voor die tijd aanvaardbaar.

Een fluitschip was een soort kustvaarder, niet direct ontworpen voor zeereizen, hoewel er wel voor gebruikt en had als nadeel dat er alleen vóór de wind gezeild kon worden. Men moest dus altijd op een gunstige wind wachten om vooruitgang te boeken.

Aangekomen bij het eiland Goeree hesen zij een seinvlag, waarmee een loods gevraagd werd. Tot hun verwondering, het was helder weer en het vlaggesein bleef hangen, kwam er geen loodsboot. Er werd scheepsraad gehouden, want met de nacht op handen, de wind in de verkeerde hoek, zodat niet de ruimte van de zee gezocht kon worden en blijven liggen gevaar opleverde op lager wal te geraken. Er werd eenparig besloten om zonder loods het Goereese zeegat in te zeilen. Het lood werd gaande gehouden tot de diepte minder was dan ca 6,5 meter en zij door de stroom naar een ondiepte dreven, genaamd den Oosterbank. Voor de veiligheid van schip en lading werd het anker uitgewooid. Aldaar liggende kregen zij 's nachts rond 12 uur bezoek van de loodsschuit uit Brouwershaven en "toen tot hunne groote verwondering onderrikt wierden dat zij niet het Goereesche maar het Brouwershavensche Zeegat waren ingekomen".

De aanwezige loods werd aangenomen om het schip voor Brouwershaven en daarna in de Kil te brengen. Het was ondertussen eb geworden en het achterschip was reeds enige malen flink op de Oosterbank gestoten. Toen de loods opdracht gaf het anker te lichten, bleek dat niet te kunnen omdat zij van achter aan de grond zaten. Daarop werd het ankertouw gekapt en met wat geluk kwam zij vrij van de grond en zeilden zij verder opm 's morgens acht uur voor Brouwershaven opnieuw voor anker te gaan.

Natuurlijk wordt eerst de schade opgenomen van het gekapte ankertouw: het was het daagstouw, halfsleet??, lang omtrent 130 meter en 3,5 cm. dik, waarvan ongeveer 60 meter verloren was gegaan met daaraan het anker van naar schatting 12 á 1300 pond, een tonneboei en een nieuwe boeireep van ruim 50 meter en 2,5 cm. dik.

21 augustus. Met de loods aan boord 's morgens vertrokken, maar na korte tijd weer aan de grond gelopen en daar tot 11 uur vastgezet. Even leek het erop dat het de loods gelukte om weer verder te varen, maar direct daarna zaten zij weer vast. Ongeveer een uur vóór hoogwater werd eerst het werpanker en daarna ook het zwaaranker uitgebracht, doch het schip was met geen mogelijkheid meer los te krijgen.

Ook de lading was gaan schuiven: zes wijnvaten waren van hun plaats geraakt en lek geslagen. Door het stoten op de bodem was er water in het ruim gekomen, zodat er gepompt moest worden en toen bleek dat er meer wijn dan water opgepompt werd.

's Nachts met hoogwater zagen zij toch kans het schip vlot te krijgen en bereikten zij op den 22e augustus Oost-Duiveland (Bruinisse) en gingen daar weer voor anker omdat de vloed ten einde was. Door een opgestoken storm daar twee dagen gebleven en pas 25 augustus konden zij vertrekken. Het anker gelicht en de zielen gehesen, maar alweer onder commando van de loods aan de grond gezet en wel zodanig dat de lading er gedeeltelijk uitgehaald zou moeten worden om het schip lichter te maken.

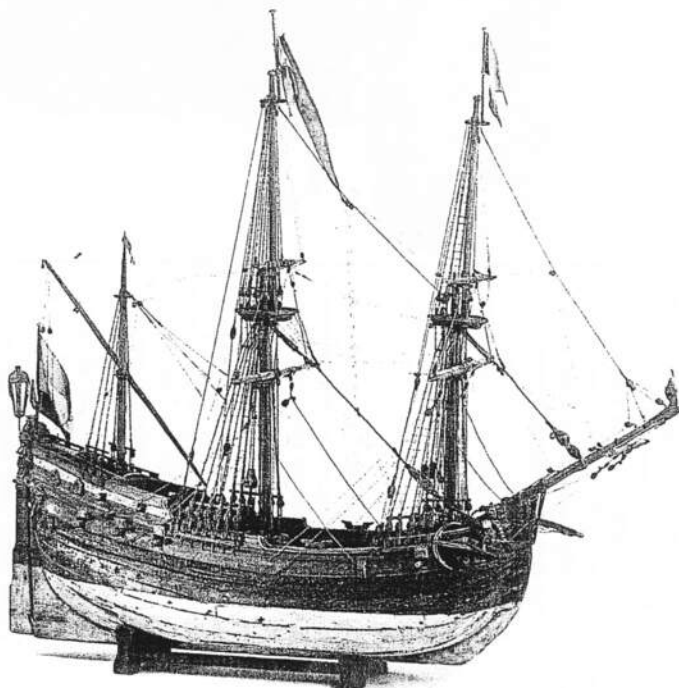
De kapitein is daarom alleen naar Rotterdam gereisd, heeft daar een andere loods aangenomen en een lichter gehuurd en daarmee naar de ongeluksplaats gezeild. De eerste loods was ondertussen weggegaan! De nieuwe loods aan boord gekomen zijnde, gaf bevel zoveel lading te verwijderen tot het schip 12 voeten (ca. 3.60 meter) diep lag. Daarvoor bleken 5 lichters (binnenschepen) nodig te zijn en pas op 8 september waren zij met dit werk gereed. Omdat de wind aanhoudend uit het oosten waaide, moesten zij wachten tot 14 september de wind uit het noordwesten waaide en zij eindelijk op 23 september in Rotterdam arriveerde. De reis had dus 80 dagen geduurd.

Verder verklaarde de bemanning dat het schip bij het vertrek hecht en dicht was, voorzien van al het nodige en in een zeer goede en bekwame staat verkeerde om alle soorten van goederen over zee te vervoeren. De luiken wel gedekt en van prespenningen voorzien, dus waterdicht, de masten en pompen goed geschoord, de lading gestuwd volgens voorschrift en dat er voldoende katten aan boord waren om muizen en ratten te vangen die anders de balen zouden beschadigen.

Verder dat zij niets van de lading gestolen hadden en ook niet wisten of iemand anders gestolen had. Ook dat zij gedurende de gehele reis "met vlijtig waarnemen der pompen, dus regelmatig iens pompen, alle mogelijke voorzorgen en met goed zeemanschap alles hebben gedaan om schade te voorkomen aan schip en lading".

Tevens protesteerden zij uitdrukkelijk tegen de bewering dat de schade aan het schip en lading, als ook de "extra ordinaire kosten" -de lichters en het anker- veroorzaakt was door hun schuld, maar de oorzaak gevonden moest worden bij 1: het niet naar buiten komen van de loodsen en 2: de kracht van de storm en het geweid van wind en zee.

Dat er schade was, bleek wel uit de rekeningen van de werf gedateerd 21-12-1782 kosten vertimmering 1040 gulden en op 16-2-1783 kosten vertimmering 2528 gulden.

Een fluitschip had een wat vreemde bouw, het ruim was breed, maar het dek was smal. Dit hield verband met de toenmalige belasting die over de vierkante meters van het dek berekend werd.

Ontmanteling Brent Spar lastig

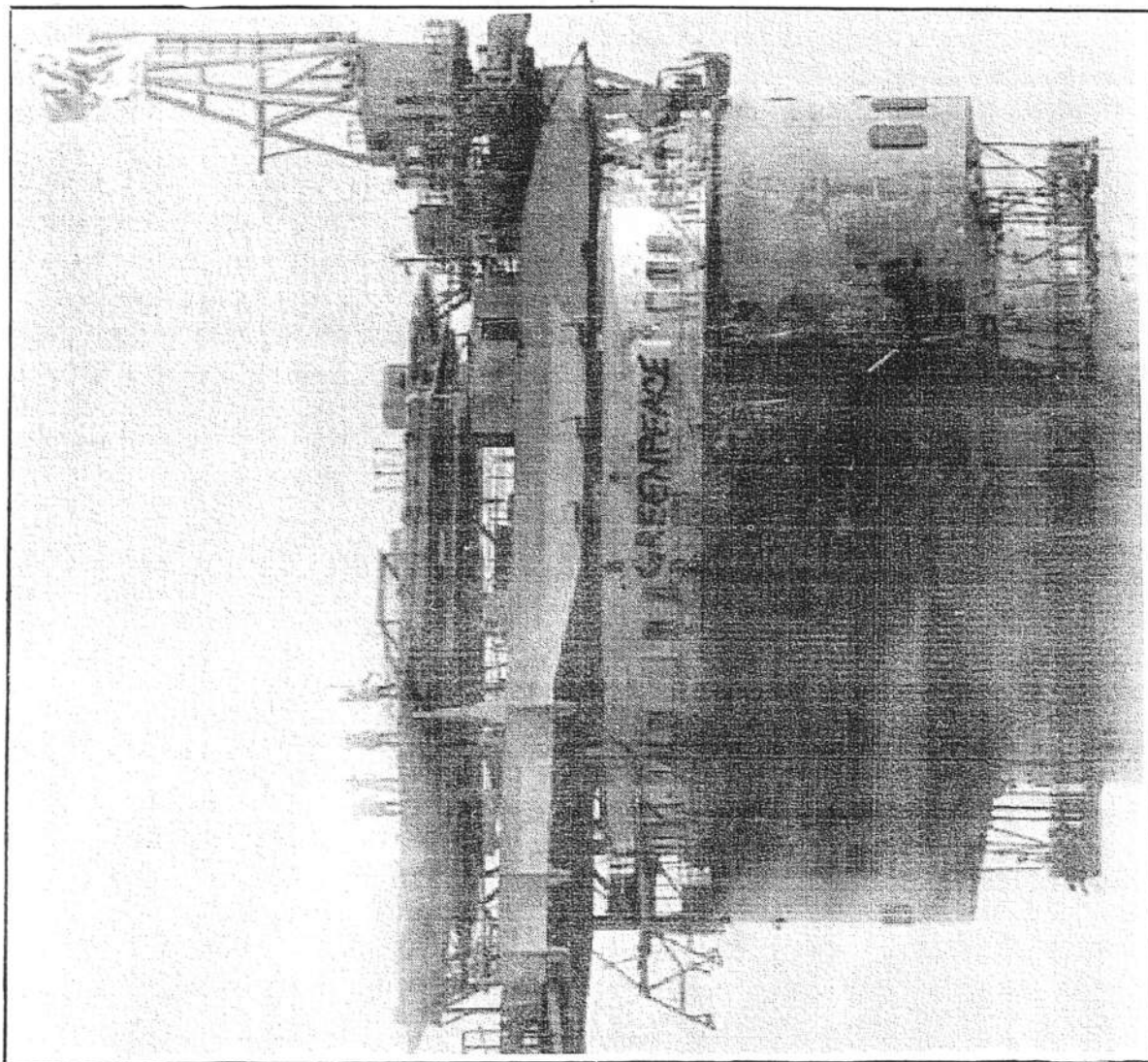
Van een onzer verslaggeefster
LONDEN - Shell heeft moeite met het vinden van een alternatief voor het afzinken van de Brent Spar. Dat liet de oliemaatschappij gisteren weten tijdens een persconferentie in Londen. Van de zeven ideeën die Shell liet bestuderen door de Noorse stichting DNV, blijkt slechts één technisch gezien veilig: het ontmantelingsvoorstel van het Britse consortium Brown & Root Energy Services (BRES).

Beide voorstellen van Kvaerner Seaway Spar Alliance (KSSA), waar het Nederlandse ingenieursbureau Seaway Heavy Lifting deel van uitmaakt, zijn volgens de studie erg riskant. KSSA opperde het platform aan wal te brengen en er een trainingcentrum van te maken óf het in ringen te 'snijden' en het te hergebruiken als viskwekerij.

Shell en Esso gebruikten de Brent Spar jarenlang voor de opslag van Noordzee-olie in de Engelse territoriale wateren. Maar het olieplatform werd overbodig toen pijpleidingen op de noordzee-bodem de aan- en afvoer van olie verzorgden. Onder druk van de publieke opinie, die gemobiliseerd werd door Greenpeace, zag Shell in 1995 af van dumping van het platform. Nu wacht

het in het Noorse Erfjord op een nieuwe bestemming. Wat betreft de schade aan het milieu komt het ontmantelingsplan van BRES juist als een van de slechtste alternatieven naar voren voor afzinken. BRES heeft veel energie nodig voor ontmanteling en zorgt met zijn aanpak voor een grote uitstoot van schadelijke stoffen. Bovendien is het plan verreweg het duurst: 48 miljoen pond, ofwel f 154 miljoen. Afzinken is veel goedkoper: f 4,7 miljoen.

De twee voorstellen van KSSA scoren wat schadelijkheid voor het milieu betreft juist wel hoog. KSSA wil in de Brent Spar lucht pompen zodat het water uit de tanks verdwijnt. Het olieplatform kan vervolgens uit het water worden getild. Via deze methode komen relatief weinig schadelijke stoffen vrij. Het is projectmanager J. van Wijnhoven van Seaway Heavy Lifting niet duidelijk waarom deze methode onaanvaardbaar technisch gevaar op zou leveren. "We bestuderen het evaluatierapport van Shell nog. Overigens blijven we in de race om een alternatief voor dumping aan te dragen. Shell geeft alle partijen nog eens de kans hun voorstellen te verbeteren."

In de rubriek "Sparrebomen in het nieuws" ditmaal een spar die zo dwars ligt dat zelfs "Greenpeace" zich er mee bemoeit. Een spar, waar Nederland geen raad mee weet. En dat terwijl wij, vooral vanwege onze familiestichting, elke spar het leven gunnen.

Pleun Sparreboom, geboren te Rotterdam op 4-3-1899, zoon van Willem Sparreboom en Lena Noordzij, was de oudste zoon uit een groot gezin waarin "brood op de plank" en "meeverdienen" belangrijke plaatsen innamen. Op Pleun's vragen over "doorleren", direkt na het L.O., werd dan ook afwijzend gereageerd. Pleun moest als elfjarig (!) kind mee naar de werf en werd als nageljongen te werk gesteld.

Op zijn 21e trouwt hij met Victoire Zwaan. (De naam "Victoire" wordt tot aan de dag van vandaag in Sparreboomkringen nog steeds verbasterd en verkeerd uitgesproken).

Als zijn militaire diensttijd er op zit, vindt Pleun een baan als smid (Niehuis v/d Berg). De dreigende crisis en wellicht het avontuur zorgen er voor dat hij op Curaçao belandt, eerst voor een jaar in alle eenzaamheid, en daarna nog eens vier jaar, maar dan verenigd met vrouw en twee kinderen (dochter Lena en zoon John). Victoire weigert echter elke medewerking; Pleun moet terugkomen. Dat doet hij. Betekent kontraktbreuk. Moet zèlf terugreis betalen. Wèg spaarcenten!

Weer aan 't werk, en nu als wachtsman bij de H.A.L. (Holland Amerika Lijn). Een te lang uitgevallen slaapje, het derhalve nalaten van het vieren der trossen van het schip waarop hij dienst had, en het verschil van eb en vloed zorgden er voor dat het schip lichtelijk slagzij maakte. Geen prettig ontwaken voor Pleun.

Dan maar naar de Gemeente Rotterdam (!), en weer als smid. Het niet vermelden van een strafbaar feit, ooit gepleegd in zijn jeugd, dreigde op de valreep van zijn aanstelling voor problemen te zorgen, doch dit kon men van hogerhand uiteindelijk door de vingers zien. (Vergrijp: Pleun had als jongen Artikel 461 uit het wetboek van strafrecht aan zijn laars gelapt door over een slootje in het weiland van een boer te springen. Goede tijden? Slechte tijden?)

Pleun werkt tot 1964 (totaal 54 arbeidsjaren!) en profiteert daarna nog nauwelijks van zijn pensioen, omdat hij tijdens zijn dertiende (!) rijexamen sterft aan een hartaanval.

Pleun was religieus. Vanaf 1924 was hij zeer actief in een Rotterdamse Apostolische Gemeente.

John Sparreboom uit Zeist, zoon van Pleun, en ook de Sparreboom die ons de gegevens over zijn vader aanreikte, besluit zijn A-viertje met informatie als volgt:

"Hij was een zeer geziene figuur, rustgevend, goed gehumeurd en volkomen wars van ochtendziekte. Als hij 's morgens vroeg met één been naast zijn bed stond begon hij al te zingen. Tot op de dag van vandaag ben ik er nog steeds trots op dat ikdeze man mijn vader heb mogen noemen".

Pleun Sparreboom (rechts met fluit)

SPARRREBOOMPJES

(LEVENSLIED)

MAG DIE MUZIEK WAT ZACHTER, TRUITJE?
IK KAN MIJ ZO NIET CONCENTREREN.

DAAR HEB JE ANDERS GEEN
LAST VAN ALS HET BACH IS,
WILLEMPIE.

MAAR DAAR IS
HET DAN OOK BACH
VOOR. POPMUZIEK
IS NIET VEEL MEER
DAN IRRITANT GE-
DREUN, EEN WEG-
WERPPRODUKT, NET
ALS EEN PLASTIC
BEKER.

DAT ZEG JIJ. BOVENDIEN,
IEMAND VAN JOUW LEEF-
TIJD BEHOORT ZICH NIET
MET DIE STOFFIGE MU-
ZIEK BEZIG TE HOUDEN.
DAT IS KNAP ABNORMAAL.

KWESTIE VAN GOEDE
SMAAK.

ARROGANT BEN JIJ, ZEG! MU-
ZIEK MOET EEN GEVOELIGE
SNAAR IN JE RAKEN. EN DAN
MAAKT HET NIET UIT
OF HET KLASSIEK OF
POP IS.

WAT IS DÁT NOU WEER?

DE STRAATZANGERS.
ZAL VOOR JOU WEL WEER
GOEDKOOP SENTIMENT
ZIJN. IK VIND HET
MOOI.

„OVERSCHOTJE, LIEF
KLEIN POPJE, WAAROM
LACH JE NU NIET MEER...
..... 99 d

...LIEF VERWEL-
KEND ROZEKNOPJE,
WAAROM DOET JOUW
HART ZO'N ZEER...
..... 99

...K WEET, JIJ BENT
OM JE LIEVE MAM-
MIE...DIEP GEDOM-
PELD IN DE ROUW...
..... dd

...K HEB ZO DIK-
WIJLS MOETEN
HUILEN...OM DAT
KINDERHART
? VAN JOU. 9

WILLEMPIE... IS ER IETS?

IK GA BOVEN ZITTEN.
DIT IS HELEMAÁL NIET
OM AAN TE HOREN!

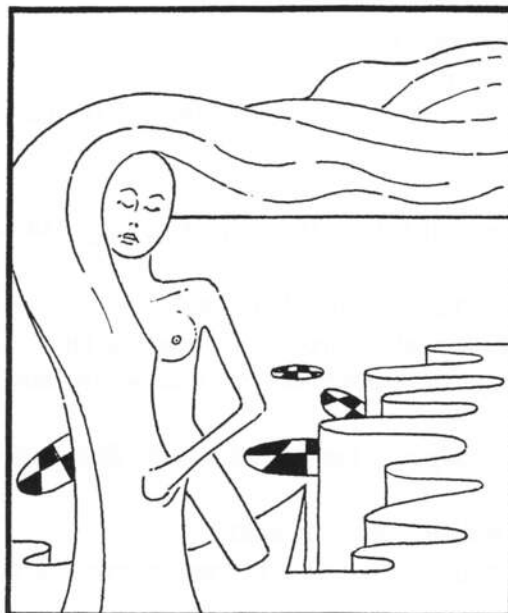

PET

kees

Het kerstspreekje van Joy is gebaseerd op een schilderij dat zij zelf maakte. Wat was er eerder: haar sprookje of haar schilderij? Het doet er weinig toe. De w rmte die van beiden uitgaat is in deze donkere dagen eigenlijk alleen maar van belang. Helaas drukken wij ons blad (nog) niet in kleur af. Desondanks hierbij toch een gestileerde zwart-wit tekening van haar "Mea Culpa".

"Wie ben je?", vroeg het lieveheersbeestje dat nu kriebelend via haar arm omhoog ploeterde.

"Ik ben Mea", zei de vrouw.

In haar maanbleke gezicht waren de ogen gesloten.

"En waarom zit je arm vast in de tak van die boom? Ik kan niet eens zien waar de tak ophoudt en arm begint". Dit laatste klonk wat verontwaardigd, klagerig bijna.

"Omdat wij elkaar niet los kunnen laten", antwoordde de vrouw. "Hij is die ik liefheb. Een man, maar ook een boom. Jij ziet de boom".

Het lieveheersbeestje knikte begrijpend.

"Maar je ene been zit vast in dit rotsplateau, waarom is dat?"

De gloed die vanuit het niets op het lichaam van de vrouw straalde, of misschien was haar lichaam juist de bron ervan, werd intenser.

Het lieveheersbeestje voelde de warmte.

"Hij is mijn mooiste dans. Mijn laatste dans is hij. Ik wil niet verder dansen".

De vrouw vlijde haar hoofd tegen de massieve stam die bij haar aanraking een warm oranje schijnsel gloeide.

Het kleine insect zwaaide bedachtzaam met z'n voelsprietten.

"Maar eh wat z ek je bij hem?", vroeg hij toen.

"Alles wat ik zelf niet ben, niet heb. Alles wat we s amen zijn, hebben". Even was het stil, toen heel zacht: "alles wat ik hem wil geven".

Het lieveheersbeestje zie niets. Vanaf de arm van de vrouw keek hij over de lege vlakte die zich diep beneden het rotsplateau uitstrekte tot de heuvels en bergen aan de horizon, waar de dag al wegzweefde voor de nacht.

Hoewel dat laatste net zo goed andersom kon zijn. Paarse bergen, groene heuvels lagen slechts te zijn onder alle hemelkleuren waarmee de getijden van licht en donker hun veranderingen schilderden.

“Wat zijn dàt?”, schrok het lieveheersbeestje, wijzend op de plotselinge ellipsvormen waarvan enkelen boven de vlakke buitelden; een andere stil hing en bijna de grond leek te raken.

Elke ellips was zwart-wit geblokt.

“Het zijn mijn gedachten, mijn geesteskinderen”, zei de vrouw, “licht en donker, zwart en wit dat ook grijs moet kunnen zijn. Mijn herinneringen, mijn verleden, mijn heden”.

Het kevertje begon ijverig zijn vleugeltjes te poetsen.

“En je toekomst?”, bleef hij nieuwsgierig.

“Mijn toekomst dat zijn de dromen”.

Het beestje keek om zich heen. “Nou, ik geloof niet dat ik díe hier zie”, klonk het wat teleurgesteld.

“O, jawel. In de bergen”.

“Hoe weet je dat daar bergen zijn? Je staat er met je rug naartoe, je kunt je niet eens bewegen”.

“Er zijn altijd bergen, om te proberen de top te bereiken”.

Het lieveheersbeestje knikte. “Er zijn altijd dromen?”, begreep hij.

“Er zijn altijd dromen”, was het antwoord van de vrouw. In haar stem klonk een ijl lach-tinkeltje.

“Er zijn ook onbereikbare bergtoppen”, piepte het insect. Zijn pootjes wasten nu het kleine kopje.

“Dat moet. Niets is volmaakt. Wij zijn niet volmaakt”.

Het lieveheersbeestje liet de gloed die over de arm van de vrouw kroop door zijn uitgespreide vleugeltjes schijnen.

“Niets is volmaakt?”, vroeg hij peinzend.

“Iéts wèl. Eén ding”, sprak de vrouw. “Liefde. Oprecht, onvoorwaardelijk, onbaatzuchtig. In al z’n vormen”.

“Jeetje ... da’s moeilijk”, zuchtte het diertje, “ik denk dat je gelijk hebt, maar wie kan dat? Ik bedoel wie kan dat ècht?”

Weer klonk het warme lach-tinkeltje in de stem van de vrouw, maar iets van de ontroering ontging het lieveheersbeestje niet; hij hoorde onbereikbare bergtop in haar antwoord: “Morgen is het Kerstmis”.

- Ooit kon Eén dat wel - las hij haar gedachten die nu als stralend witte cirkels onbeweeglijk boven de lege vlakke zweefden.

Ja, morgen is het Kerstmis, dacht het lieveheersbeestje stil.

“Wie bèn je?”, vroeg hij toen nogmaals.

“Ik ben alleen maar een dromer”, antwoordde de vrouw.

“Waarover droom je dan?”

“Ik droom over Liefde over Vrede”, zei de vrouw en wreef heel zacht haar maanbleke wang tegen de stam van de boom.

Haar aanraking toverde een zacht schijnsel dat hen beiden verlichtte.

Joy.

Hoe de genealogie gelezen moet worden.

Omdat hierover regelmatig vragen komen volgt hier een korte uitleg.

Het Romeinse getal I, II, III, IV, enz. geeft de generatie aan. Dus de oudst bekende voorvader -Adriaen- is generatie I. Zijn kinderen zijn generatie II, hun kinderen generatie III, enz.

Het eerste kind van I krijgt niet alleen een II, maar ook een volgletter, de a, het tweede kind een b, het derde een c, enz. Het maakt dus niet uit of het een jongen of een meisje is, de volgorde van geboorte is van belang en -belangrijk!- hij of zij een gezin sticht en kinderen krijgt.

Stel dat in generatie II 3 personen staan, die ook in het huwelijk treden. II a krijgt 3 kinderen en deze worden generatie III met als volgorde IIIa, IIIb en III c. De drie kinderen van II b zijn ook generatie III, met volgorde III d, III e en III f. Zo ook de twee kinderen van II c als III g en III h.

Generatie IV begint weer met IV a, evenals alle volgende generaties met een a starten. Wanneer er veel kinderen in zo'n generatie geboren worden en alle letters van het alfabet gebruikt zijn, komt de volgorde aa t/m az, dan ba t/m bz, ca t/m cz, enz., zo ver als nodig is.

Dit is dus de nummering, nu de volgorde van publicatie. Men begint altijd met nr I met alle bekende gegevens, zoals datum geboorte, overlijden, huwelijk en met wie. Ook alle kinderen met hun geboortedatum. Wanneer een kind later huwt en op zijn/haar beurt kinderen krijgt, dan komt het zinnetje "volgt IIa of IIb of IIc". Bij ongehuwde kinderen wordt indien bekend hun overlijdensdatum vermeldt, bij gehuwden zonder kinderen alle gegevens omtrent dit huwelijk.

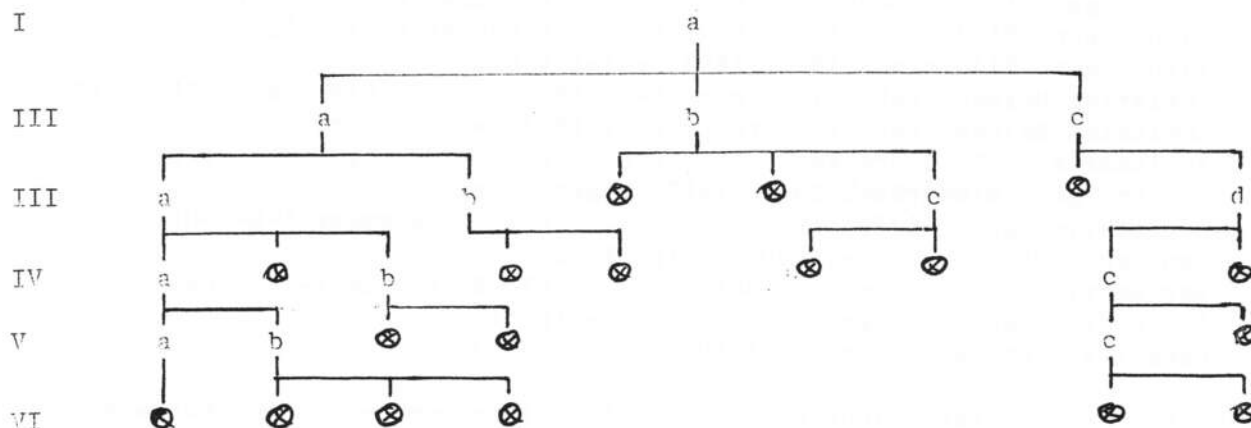
De eerstvolgende is IIa. Ook nu weer alle bekende gegevens van zijn of haar gezin zoals boven vermeld, echter met dit verschil dat wanneer het om een mannelijke Sparreboom gaat de zin "volgt" wel een rol speelt, maar bij een vrouwelijke Sparreboom niet voorkomt, omdat de familienaam een andere geworden is. Een uitzondering is een ongehuwde moeder: haar kinderen krijgen wel de naam Sparreboom en daardoor gaan we met hen gewoon verder.

Nu volgt IIIa, ook weer alles over het gezin, zie boven. U ziet dat de oudste zoon de volgorde bepaald en dat gaat door met IV a, V a, VI a, enz., zolang de voorraad strekt, tot er een gezin komt zonder kinderen of alleen ongehuwden. Stel dat is VI a. Nu gaan we terug naar generatie V en kijken we welk volgend kind uit dit gezin het zinnetje "volgt ..." achter zijn/haar naam heeft staan. In onderstaand voorbeeld is dat V b. Hiermee gaan we verder zoals hiervoor beschreven tot weer de laatste is bereikt en zoeken we weer terug naar een volgende. Uiteindelijk komen we terecht bij II b en begint de zelfde weg weer naar het heden.

Vaak wordt de vraag gesteld: wanneer ben ik aan de beurt? U zult beseffen dat het afhankelijk is van Uw generatie- en volgnummer. Het is te hopen dat U niet het kind bent van steeds de jongste uit de voorgaande generaties, want dan duurt het nog wel even, maar U komt aan de beurt.

Generatie

volgorde

Volgorde is dus: Ia, IIa, IIIa, IVa, Va, Vb, IVb, IIIb, IIb, IIIc, IIc, IIId, IVc, Vc en Vd.

⊗ = ongehuwd, of gehuwd zonder kinderen,

XI ck Jan Sparreboom, geb. IJsselmonde 19-9-1940, commercieel directeur, tr. Rotterdam 16-4-1964 Elly Gerda Dammers, geb. Rotterdam 18-9-1940, dr. van Wilhelmus Martinus Dammers en Jobje Bongers.
Uit dit huwelijk:
1. Mirjam, geb. Rotterdam 19-8-1965, volgt XII an.
2. Sylvia, geb. Rotterdam 4-7-1968.

XII an Mirjam Sparreboom, geb. Rotterdam 19-8-1965, hoofd verkoop, tr. Hendrik Ido Ambacht 7-12-1990 Adrianus Johannes Rotscheidt, geb. Rotterdam 25-11-1963, verkoop adviseur, zn. van Jim Rotscheidt en Pieterella van Zessen.
Uit dit huwelijk:
1. Dylan Riley, geb. Zwijndrecht 18-9-1994.

Hier begint bijlage 17.

VIII af Pleun Sparreboom, geb. IJsselmonde 2-11-1824, arbeider, overl. IJsselmonde 15-10-1874, tr. IJsselmonde 25-4-1861 Adriaantje Visser, geb. Sandelingen Ambacht 25-3-1840, overl. Ridderkerk 3-7-1898, dr. van Pieter Visser en Dirksje Ouwens.
Uit dit huwelijk:
1. Geertruy Dirkje, geb. IJsselmonde 3-11-1861, volgt IX al.
2. Pieter, geb. Ridderkerk 30-11-1862, volgt IX am.
3. Jan, geb. Ridderkerk 7-8-1864, overl. Ridderkerk 9-3-1892.
4. Johannis, geb. Ridderkerk 12-12-1866, volgt IX an.
5. Willem, geb. IJsselmonde 4-7-1870, volgt IX ao.
6. Simon, geb. IJsselmonde 14-1-1872, volgt IX ap.
7. Leendert, geb. IJsselmonde 24-7-1874, volgt IX aq.

IX al Geertruy Dirkje Sparreboom, geb. IJsselmonde 3-11-1861, overl. Rotterdam 4-1-1908, tr. Jacob Sparreboom, IX k, zie jaargang 3, december 1992.

IX am Pieter Sparreboom, geb. Ridderkerk 30-11-1862, schipper, overl. Mainz (Dld) 28-5-1890, tr. Ridderkerk 24-8-1888 Hendrika Sara Salie, geb. Ridderkerk 3-12-1866, dr. van Fop Salie en Hilletje Boer.
Uit dit huwelijk:
1. Pleun, geb. Ridderkerk 20-7-1889, overl. Ridderkerk 1-10-1889.
2. Pleun, geb. Ridderkerk 11-12-1890.
3. Pieter, geb. Ridderkerk 13-12-1891, ijzerwerker, overl. Ridderkerk 5-2-1912.

IX an Johannis Sparreboom, geb. IJsselmonde 12-12-1866, ijzerwerker-meesterknecht, overl. Rotterdam 26-5-1924, tr. IJsselmonde 6-8-1891 Emmetje Bakker, geb. Krimpen aan de IJssel 28-10-1868, dr. van Pieter Bakker en Christina Helena van der Dui Schouten.
Uit dit huwelijk:
1. Pleun, geb. IJsselmonde 7-7-1891, overl. Ridderkerk 1-10-1891.
2. Pleun, geb. Ridderkerk 1-12-1892, overl. Ridderkerk 22-7-1893.
3. Pleun, geb. Ridderkerk 18-11-1893, volgt X by.
4. Christina Helena, geb. Ridderkerk 3-12-1895, overl. Ridderkerk 21-1-1896.
5. Christina Helena, geb. Ridderkerk 23-1-1897, volgt X bz.
6. Adriaantje, geb. Ridderkerk 27-9-1898, overl. Ridderkerk 30-4-1899.
7. Pieter, geb. Ridderkerk 23-10-1899, volgt X ca.
8. Adriaantje, geb. Ridderkerk 17-2-1901, overl. Ridderkerk 1-8-1901.
9. Jan, geb. Ridderkerk 5-4-1902, volgt X cb.
10. Adriaantje, geb. Rotterdam juni 1904, overl. Rotterdam 1-11-1904.
11. Adriaantje, geb. Rotterdam 19-9-1905, volgt X cc.
12. Cornelis, geb. Rotterdam 1-11-1910, volgt X cd.

X by Pleun Sparreboom, geb. Ridderkerk 18-11-1893, ijzerwerker, overl. Rotterdam 18-6-1974, tr. Rotterdam 7-5-1919 Geertruy Cornelia Wiekeraad, geb. Barendrecht 18-9-1895, overl. Rotterdam 23-3-1957, dr. van Gerrit Wiekeraad en Adriaantje de Ruiter.
Uit dit huwelijk:

1. Johannis, geb. Rotterdam 1920, overl. Rotterdam 14-1-1920.
2. Adriaantje, geb. Rotterdam 23-3-1921, volgt XI ck.
3. Johannis, geb. Rotterdam 22-11-1924, onderwijzer, overl. Rotterdam 2-8-1985, tr. Rotterdam 28-7-1954 Geertruida Maria Drooglever, geb. Rotterdam 8-2-1928.
4. Emmetje, geb. Rotterdam 12-8-1927, tr. 28-5-1952 H. Bennink.

XI c1 Adriaantje Sparreboom, geb. Rotterdam 23-3-1921, overl. Alkmaar 3-3-1993, tr. Zutphen 23-3-1949 Jan Bennink, geb. Brummen 17-12-1922.

Uit dit huwelijk:

1. Johanna Maria, geb. Zutphen 5-1-1950.

X bz Christina Helena Sparreboom, geb. Ridderkerk 23-1-1897, overl. Amsterdam 18-5-1981, tr. Rotterdam 6-8-1924 Gerardus Willebrordus Lokker, geb. Rotterdam 6-3-1897, overl. Hilversum 21-3-1979, zn. van Gerardus Lokker en Maria Adriana Kling.

Uit dit huwelijk:

1. Adriana Emma, geb. 12-10-1925.
2. Emma Adriana, geb. 31-3-1932.

X ca Pieter Sparreboom, geb. Ridderkerk 23-10-1899, ijzerwerker, overl. Amsterdam 30-12-1976, tr. Rotterdam 22-4-1925 Wilhelmina Gertud Zuchowski, geb. Stoppenberg (Dld) 29-3-1899.

Uit dit huwelijk:

1. Johannis Karl, geb. Rotterdam 26-6-1927, volgt XI c1.

XI cm Johannis Karl Sparreboom, geb. Rotterdam 26-6-1927, chauffeur, tr. Oostzaan 1-10-1953 Cornelia Fijn, geb. Amsterdam 4-2-1929, dr. van Gerard Fijn en Maria Markesteijn.

Uit dit huwelijk:

1. Karl Peter, geb. Amsterdam 14-3-1960, adm. medewerker, tr. Jisp 27-5-1987 Johanna Margaretha Vroegop, geb. 's-Gravenhage 11-2-1961, secretaresse, dr. van Pieter Vroegop en Beatrix Petronella Scheepmaker.

X cb Jan Sparreboom, geb. Ridderkerk 5-4-1902, scheepsbouwkundig tekenaar, overl. Rotterdam 4-1-1953, tr. Rotterdam 30-5-1934 Aagje Hoegge, geb. Poortugaal 6-9-1902, overl. Amsterdam 7-3-1991, dr. van Jacob Christiaan Hoegge en Heiltje van Opstal.

Uit dit huwelijk:

1. Johannis, geb. Rotterdam 12-2-1935,

X cc Adriaantje Sparreboom, geb. Rotterdam 19-9-1905, overl. Rotterdam 18-5-1981, tr. Rotterdam 20-6-1928 Johannes Hoegge, geb. Poortugaal 8-5-1898, overl. Rotterdam 21-5-1940, zn. van Jacob Christiaan Hoegge en Heiltje van Opstal.

Uit dit huwelijk:

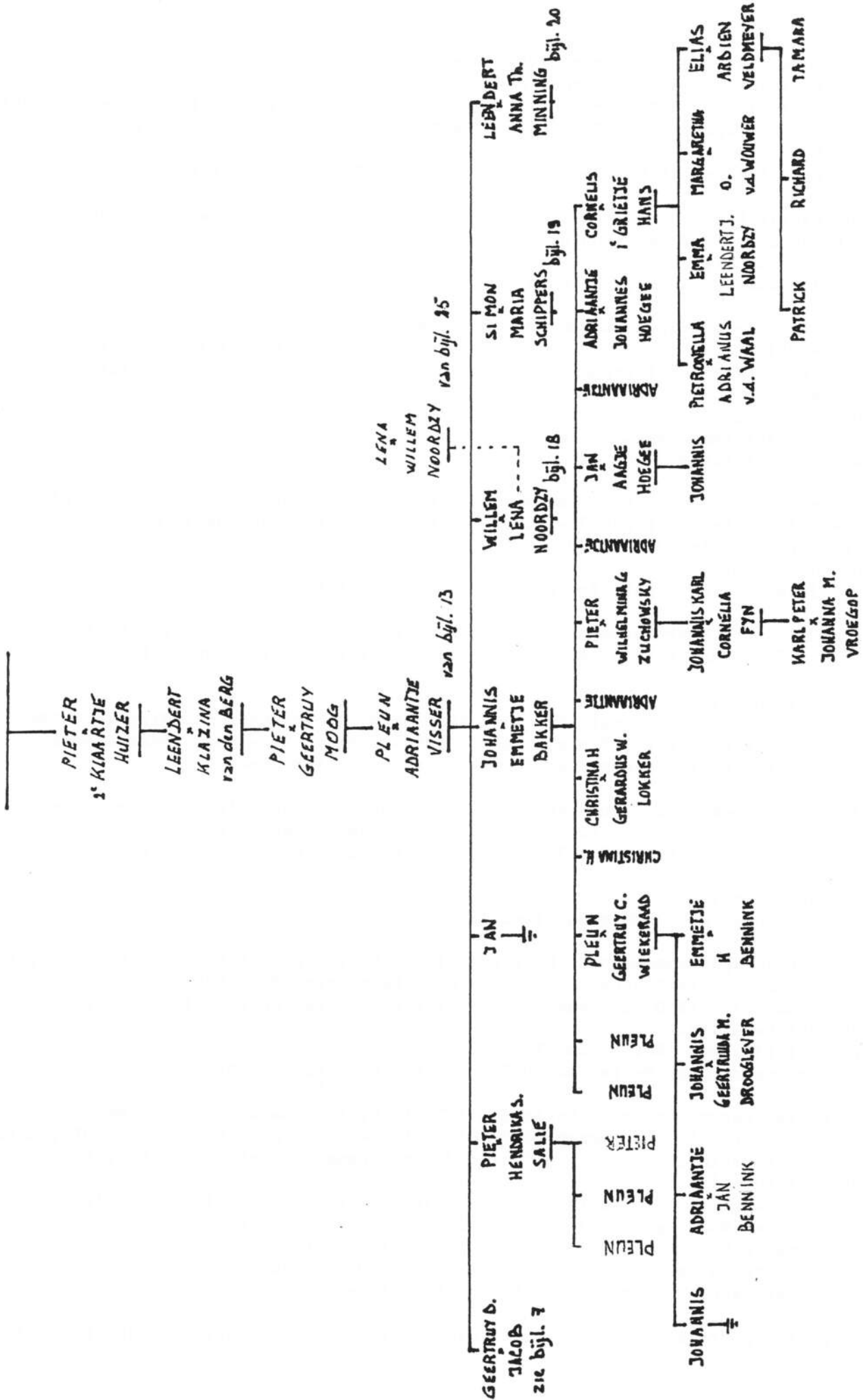
1. Heiltje, geb. Rotterdam 11-8-1928.
2. Johannis, geb. Rotterdam 20-8-1933, tr. S.A. van der Stoep.

X cd Cornelis Sparreboom, geb. Rotterdam 1-11-1910, scheepmaker, overl. Bernisse 15-3-1982, tr. (1) Rotterdam 21-8-1935 Grietje Hans, geb. Pernis 9-5-1912, overl. Rotterdam 26-10-1960, dr. van Pieter Jacobus Hans en Pietronella Ketting.

Uit dit huwelijk:

1. Pietronella, geb. Rotterdam 17-6-1938, tr. Rotterdam 4-2-1960 Adrianus van der Waal, geb. Rotterdam 14-2-1935, process-operator.
2. Emma, geb. Rotterdam 16-3-1945, tr. 29-1-1964 Leendert J. Noordzij.
3. Margaretha, geb. Rotterdam 7-1-1951, tr. O. van de Wouwer.
4. Elias, geb. Rotterdam 7-1-1951, volgt XI cm.

Cornelis Sparreboom, tr. (2) Rotterdam 3-5-1961 Neeltje Aartsen, geb. Rotterdam 25-8-1924.

*Een Sparreboom die 's nachts het licht zoekt
nam deel aan een gloedvolle zoektocht.
Het schijnsel verdween
toen hij, naar het scheen,
er thuis van zijn schat niet meer in mocht.*

